

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an . . . . . 4 coroane.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE

se primesc în biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15).
Un țig garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani și treia-ora 10 bani.

„Provisor”

De o lună și jumătate nu e număr din „Foaiă” în care să nu se publice după „Cronică” o mulțime de concursuri bilingvare. Sămen, că o mulțime din școlile noastre naționale sunt lipsite de învățători.

Mulțumită activității autorităților noastre bisericești și mulțumită simțului de jertfă atât de dezvoltat în poporul român, unde nu e încă înveninat de sfaturile străinului, abia mai avem sat cât de mic, care să fie lipsit de școluța lui. Și e de mare însemnătate lucrul acesta, căci dimpreună cu biserica școala națională românească e ocrotirea firii noastre românești, pe care are să o păzească nemurdărită de petele străinismului.

„Școala e învățătorul”. Ea-și va împlini chemarea ei înaltă numai fiind condusă de învățători, cari se pun cu trup și suflet pe muncă, cari nerovind la ademeniri venite din afară de bisericile noastre, numai un singur ideal cunosc: ridicarea școlii române, răspândirea culturii române între oamenii, ai căror luminați sunt. Aceasta va putea să face învățătorul numai atunci, când traiul îi va fi tignit, când munca îi va fi răsplătită după vrednicie, când el se va simți membru pe viață, nu numai vremelnic, al parohiei, în care servește ca învățător. Aici dăm însă de un obicei, care prin urmările lui amenință să devină o boală rea pentru învățământul nostru. E vorba de obiceiul practicat în multe locuri de-a „toamă” învățător numai cu anul, adică în mod provisor.

E adevărat, că nici acum nu avem încă destui învățători deplin calificați, încât să putem avea la toate școlile noastre oameni cu pregătirea cerută de lege. Va trebui deci să ne mulțumim încă o bucată de timp pe unele locuri și cu învățători mai puțin pregătiți, cari vor servi numai în mod provisor. E o crimă însă, ca acolo, unde concurează persoane calificate, să nu se facă alegere de învățători definitivi, căci învățătorul provisor, adică cel de pe azi pe mâine, nu va simți nici-când trageri de inimă către școală, pe care mâine-poimâine are să o părăsească. Numai învățătorul definitiv va lucra cu toată râvna în școală, nu instruind copiii numai într-ale cărții, dar formând cu ei coruri, cultivând grădina școlară, înființând reuniuni culturale și economice etc. Așa ceva numai acesta poate să facă, pentru-că e vorba de lucruri, cari nu se isprăvesc într-un an, ci trebuie timp mai îndelungat pentru îndeplinirea lor. Învățătorul trebuie să aibă convingerea, că unde s'a așezat gre să și rămână. În timp de mai mulți ani el va cunoaște păsurile comunei și stăpânit de dragostea, ce trebuie să aibă către cariera lui, va căuta ca toată activitatea lui să și o îndrepte înspre binele poporului.

De aceea dați învățătorilor plata cuviincioasă, puneți-le la îndemână mijloacele, de care are lipsă, și ferțiți-vă de a angaja învățători numai dela Sf. Dumitru până în primăvară, și atunci puteți aștepta dela ei ceea-ce se poate cere. Ei încă vă vor fi mulțumitori, împlinindu-și cu scumpătate datorințele lor.

Justiția la noi. E cunoscut cazul cămătarului jidan Davidovici, care a adus la sapă de lemn 64 de țărani. Tribunalul din Sighetul-Marmației încetase ori-ce urmărire, dar tabla din Debreșin hotărî, că trebuie urmărit jetuitorul. Tribunalul din Sighet se plecă în fața hotărîrii tablei și-l condamnă la 1½ an temniță, 3 ani pierdere onoare și 6000 coroane în bani. Și acum urmează ceva, ce caracterizează în mod deosebit justiția maghiară: Această tablă, care a silit pe tribunalul din Sighet să-l judece pe Davidovici, îl achitează. De va fi și curia așa de preventivă față de cămătarul evrei, nu va ajunge armata întregă, ca să păzească granițele țării oprind pe cei-ce siliți sînt prin justiția țării să iasă lumea în cap.

Parlamentul maghiar — sub execuție. În scurtă vreme ne vom pomeni, că Ungurii au pornit o acțiune de salvare pentru faimosul lor parlament. Anume în decursul vacanței parlamentare plata a șeptezeci și doi de deputați maghiari a fost pusă sub execuție. Se vede, că se răsbună papricășurile de pe timpul alegerilor. Spesele electorale trebuie plătite. Părinții patriei însă sînt răi de plată și astfel au ajuns pe mîna executorilor. Poate cineva aștepta independență de vederi dela astfel de oameni? Un parlament, ai cărui membri înoată în datorii, mai are ceva valoare? Dela un astfel de parlament țara nu poate aștepta vre-o activitate cinstită și legi binefăcătoare. Un astfel de parlament ușor poate ajunge total în buzunarul Evreilor, după-cum a

FOITA.

Un Pipăruș modern.

— Parodie. —
(Urmare):

Se duce lungă 'mpărăție,
Ca sfântul Dumnezeu să-l fie:
Trei ciasuri merse 'ntr'un timpău!
Dar' era cald, arșița mare;
Achim se 'ntoarce către soare
Și zice: „Zău, tu frate, zău!
Așa mă frigi de rău și tare?
Măi, soare! Fii mai cu 'ndurare!
Căci ții tu ce-mi făgăduiai:
Ai zis că 'mi-i purta pământul, —
Dar' precum ved, nu ții cuvântul!
Ei, bag de seamă, tu mințial!
Și soarele — să n'am păcate!
Amar de Chim s'a ruginat,
Acasă iute-a alergat
Și n'a ieșit pe cer, măi frate,
Trei ani și-o zi și jumătate!
Noroc a fost, că 'n acel veac

Cinstita lună era plină
Și da lumină, și îi lumină:
Încât și omul cel sărac
Vedea mîncări și carne 'n oale,
Deși știa că toate-s goale! —
Atunci Achim Cotor stă-n loc,
Adună vreascuri, face foc,
Și mîncă bine, se întinde
Și trage-un somn ca de noroc.
În zări departe, el zărește
Ca șerpe Dunărea curgînd,
Și peste Dunăre trecînd,
Un pod de aur strălucește,
Cât nu-ți încapă nici în gând:
Lucia ca zugrăvit în ramă,
Gîndiai că-i acurat aramă!
„Hei, hei!” Vorbește Chim Cotor,
Cercîndu-și traistele de-afunde,
„Hei, hei!” Acuma pot ascunde
„Vr'un bulz... voi merge 'ncețîșor,
Căci nu ved străji! Așa, măi frate,
De pot, fur podul jumătate!
Cu-acest gând slab, dar' foarte șod,
Voios Achim în fugă pleacă

Și merge ca un voevod,
Ținînd cărarea către pod.
Dar' — hui! Achim Cotor se 'neacă
Și limba 'i-se face nod. —
Pămîntul ferbe loc d'un jugîr,
S'aude glas ca de călugăr
Și din pămînt odată rap!
Ca fulger, iese un bălaur,
Cu barbă 'ngustă ca de șap,
Cu șapcă pistriță pe cap
Și plin de șgură, ca un faur.
Avînd cănași pe umeri puși,
El vine aducînd o oală
Și un car de vrescurele 'n poală.
„Hei măi! Jupâne Pipăruș!
Aud că ești om cu privilege:
Beai dohot și mînănci gătege
Și rozi piper pe numărș!
— Vorbește Nămila cu hohot, —
„Aici am vrescure și-aici dohot —
Voinice! să te ved acuși!
Ean, ean, învirte nișel crugul
Și-arată-ți frate meșteșugul!”
(Va urma).

și ajuns deja până acum în parte însemnată. E semnul ruinării Ungurilor această serie de execuțiuni. Nebuniile grandomaniei ungurești se răsună cu însetul.

Mai domol! Foile hossuthiste agită de luni de zile »nația« pentru sârbirea de 100 ani dela nașterea eroului lor Kossuth. S'au și constituit comitele prin cele comune de pe pustă și prin orașele bogate în Neomaghiași. În numele Domnului! Dar' nu se facă ridicoli cu grandomania lor! În deosebi »Független Magyarország«, câtrănită toc, că guvern, parlament, scurt, tot ce e oficial nu va lua parte, se umflă în pene și zice, că pentru aceea »feară« tot va sârba. Care »feară«? Românii sau Germanii, Slovaci sau Sârbii cu Croații? Aceștia și au bărbății lor, a căror singură memorie le e permis să o sârbeze. Maghiarii înșiși nu o sârbeze toți pe Kossuth. Atunci cum e cu socoteala, că întreaga feară? Nișică aritmetică elementară nu v' strică, domnilor!

Representanța comunală din Oradea-mare și limba germană. În adunarea generală a reprezentanței a interpelat Lud. Halász pe primar în privința adreselor germane trimise de autoritățile militare orașului. Primarul, Maghiarul (?) Karl Rimler declară, că a ascultat cu deosebită plăcere acest escur patriotic și pe viitor va respinge orice adresă germană.

Unele autorități militare de acolo îmbrățișează deja noul »patriotism«, dar' dă-i celui fără de nas degetul, și-i ia mâna întregă.

Prusia și Polonia. Guvernul prusian a hotărât înființarea unei universități germane în Posen. Se vor cultiva îndeosebi științele naturale, comerciale și industriale.

Par'că Poloniei ar pute fi siliți să se înscrie la această universitate!

Mișcarea albaneză. »Pol. Corr.« comunică textul unei adrese, pe care ar fi îndreptat-o câtră Sultanul căpeteniile tuturor comitetelor și societăților albaneze. Nu se spune însă, dacă adresa a și ajuns la Sultanul. Autorii adresei se numesc »Comitetul tuturor conducătorilor albași, mohamedani, catolici și ortodoksi, precum și al tuturor reuniunilor și societăților din Albania și afară de ea«. Ei spun, că condițiile de existență ale poporului albanez sunt miserabile. Tratatul de Berlin i-a dat pe Albanezi cu mâinile legate în puterea Grecilor și a Slavilor. După-ace descriu neglijarea Albaniei, zic: »Sântem siliți să stăm zi și noapte cu armele în mână, ca să ne apărăm de străini la frontiera Greciei, Bulgariei, Sârbiei și Muntenegrului. Noi avem pentru vilaiele noastre o altă administrație, decum e cea din Africa și Asia, ca să putem trăi sub supremația M. V. ca popor liber și civilizat în mijlocul împărăției noastre«. Se proclamă apoi Castriota cu unanimitate de conducător, declarân-

du-se totodată, că insistând guvernul pe lângă sistemul de până acum, poporul albanez e pregătit să-și câștige singur libertatea.

Administrația maghiară se deoache tot mai mult. În ultima ședință a comitetului adm. din comitatul Ung a raportat vice-comitele, că pe baza cercetărilor făcute e silit a recunoaște că funcționari municipali, primari și funcționari de stat s'au făcut vinovași de neglijențe — prea eufemistic! — și chiar violări de lege. În 34 comune nu s'a renoit primăria și consiliul comunal de 10 ani. (Pentru-ace a durmit dl vice-comite?) La alegerile distale s'au comis abusuri, cari întrec și pe cele permise în Ungaria, și în Ungaria se permit foarte multe. Comit. adm. a introdus deocamdată contra primpretorului Stefan Tomcsányi și a pretorului A. Kutin cercetare provizorie, ear' contra primarilor și notarilor — cari sigur au executat numai ordinele pașalelor lor — cercetare disciplinară.

O dorință. În întrunirea ce au avut-o zilele aceste în Aussig social-democrații austriaci, s'a primit o deciziune, prin care se cere separarea totală, politică și financiară, a Austriei și Ungariei și alianța economică a acestor state pe base de egalitate.

DIN LUME.

Peninsula-balcanică.

Guvernul turcesc a așigat proclamații în toată Macedonia, invitând pe Bulgari în numele Sultanului, ca să stea liniștiți, înerezându-se în bunăvoința lui, căruia îi sânt scumpe prosperitatea și bunăstarea tuturor popoarelor sale, fără deosebire de religione și de naționalitate.

În aceste proclamații Sultanul invită populațiunea creștină să depună armele.

Congresul macedonean.

Sarafofiștii și socialiștii s'au constituit în congres separat, care va avea să aleagă un comitet separat. Primul congres candidează pentru postul de president pe generalul Zonceff, congresul sarafofist pe Stanceff, refuzând Sarafoff să primească presiul.

În ședința în care s'a discutat întrebuințarea fondurilor de câtră comitetul central s'a constatat, că nu se află socotelile despre întrebuințarea a 250.000 lei, pentru cari singur Sarafoff ar pute da explicații.

Divizarea macedoniștilor e chie-mată să îngreuneze activitatea lor, ceea ce numai în favorul liniștii poate fi.

Guvernul bulgar a suspendat 15 funcționari și învățători, cari au participat, contra ordinului său, la congres.

Francia.

Ministrul Combes a amenințat congregațiunea »fiicelor s. spirit«, numite »surorile albe« cu dizolvarea, dacă starița ei nu va îndupleca pe malcele bretone să se supună ordinului de închidere a

școalelor. Starița a refuzat să se facă unealta ministrului.

În 14 n. s'a ținut un consiliu de ministri sub presiul lui Loubet. Combes a comunicat, că pedeca cea mai mare la îndeplinirea ordinelor lui o pun proprietarii mari și populațiunea rurală. El a susținut totodată, că toată mișcarea ar avea un caracter pronunțat roialistic. Aceasta insinuațiune e o încercare neisbită de a acoperi neșuceșul activității lui contra unei mișcări, ale cărei motive adevărate le retace.

Lt.-colonelul Saint-Rémy, care a refuzat să asculte de ordinul, care-l mână în contra școalelor catolice, și-a căpătat un tovarăș în căpitanul Mangin, care încă se află arestat din aceeași cauză.

Curtea de apel a declarat ilegală aplicarea sigiliilor oficiale pe edificiul școlar al maicelor din St-Charles și a cerut îndepărtarea lor.

Știrile ce sosesc din Bretagne sânt îngrijitoare. Populațiunea se arată din ce în ce mai decisa la rezistență. Aproape 20000 de persoane, toți țărani, s'au dus în corpore la Folguët, pentru a manifesta dinaintea școlii congregaționiste. Autoritățile esită să useze de forță de teama unei revoluții sângeroase.

La închiderea școlii din Clougo-venin au fost siliți agresorii să iee cu asalt o baricadă, ca să poată ajunge la edificiu.

Burii.

În cercurile apropiate de Krüger se vorbește, că presidentul se va retrage de tot în viața privată, pentru-că nu vrea să împedecă o împăcare completă. E vorba, ca să nu se mai țină nici conferența bură, ce s'a plănit.

Guvernatorul din Natal a iertat restul de pedeapsă la toți răsculații condamnați pentru tradări la 2 sau sub 2 ani. Pedepșele în bani nu s'au iertat însă.

Știri mărunte.

Vizitând esposiția de arte din Düsseldorf împăratul Wilhelm a urat o fericiată desvoltare orașului sub auspiciile pacifice ce domnesc acum în Europa și pe cari speră a le păstra pentru multă vreme.

Foile turcești anunță sosirea admiralului italian Palumbo și remarcă, că visita aceasta va contribui la întărirea legăturilor între Italia și Turcia.

Ambele camere din New South-Wales (Australia) au primit proiectul referitor la dreptul electoral al femeilor.

Ziarul »Berliner Tageblatt« află din Petersburg, că Țarul a ordonat liberarea tuturor studenților internași la închisoarea din Smolensk, în urma desordinilor universitare ce s'au produs, în Februarie trecut, la Moscova.

Adunări culturale.

Asociațiunea la Indol.

Despărțământul XXIII (Turda) al »Asociațiunii« și-a ținut adunarea din ast-an la 3 l. c. în Indol. Înainte de sosirea comitetului cercual multime de popor în frunte cu preoții venea din toate părțile în vestminte de sârbătoare și se îndrepta spre locul adunării. Putea ceti omul de pe fața fiecăruia dorul și

curiositatea însoțită de un viu interes ce-l arătau fiii acestei văi romantice și dragălașe. — La ora când se aștepta sosirea presidentului, însoțit de membrii comitetului cari veniau dinspre Turda, le-a eșit întru întimpinare un banderiu de 10 călăreți, Români zdraveni din Indol, cari au însoțit trăsurile până la rezidența protopopului George Suci. — De aici după puțin popas, presidentul Artemiu Codarcea, protopopul Turzii, însoțit de un mare număr de inteligență din jur și Turda, intră în biserică unde poporul adunat îi aștepta cu drag pe toți. — La 3 ore după amiază, cu un discurs isvorit din inimă caldă și românească președintele deschide ședința, îndemnând cu exemple binemerite și alese poporul la iubirea de limbă și cultură, la sacrificii pe altarul culturii române.

Din raportul secretarului se vede, că acest despărțământ are 3 biblioteci populare, dintre cari 1 în Tritiul superior, 1 în Petridul-inferior, stabile, iar 1 în Șomfalău ambulantă.

S'a hotărât un premiu de 10 cor. pentru cea mai frumoasă cusătură sau țesătură românească, care se va prezenta la adunarea viitoare. Dl protopop Codarcea dezamăntă poporul dela schimbarea frumosului port românesc și-l îndeamnă la imitarea virtuților, datinelor și portului strămoșesc, arătând netrebnicele spese cu purtarea strănelor străine și îndeamnă la cruțarea și păstrarea portului strămoșesc.

Dintre propuneri, însemnăm cea cu colecta de 1 cor. în favoarea »Asociațiunii«, apoi înființarea agenturii și bibliotecii populare în Indol. Colecta făcută pentru aceasta a avut rezultatul dorit, căci s'au adunat 10 cor. 20 bani și dela dl Abel, măestru pantofar din Micuș, cărți în valoare de 30 cor.

S'au înscris foarte mulți membri, atât inteligenți, cât și țărani.

Disertații au fost două, »Dreptul de moștenire« a dlui Dr. V. Moldovan, pe care o publicăm în foaie, și »Despre ortografia română« de dl A. Gagea. Amândouă disertațiile au fost foarte apreciate de public.

După ședință a fost banchet dat de domnul G. Suci, protopop, Voia bună a domnii și aici și toți s'au despărțit veseli de buna reușită a acestei adunări.

SCRISORI.

Petrecere și încă ceva.*)

Marginea-Câmpiei, Iulie 1902.

Cu permisiunea d-voastre voesc a vă raporta despre petrecerea din 13 Iulie ținută în opidul Lechința-săsească. Această petrecere a fost una dintre cele mai frumoase în zilele de acum și în împrejurările în cari trăim noi Românii de astăzi...

Da, a fost frumoasă, foarte frumoasă această petrecere, căci atât conversația, cât și dansul au decurs numai românește.

*) Intârziată din cauza lipsei de spațiu.

Petrecerea s'a început cu frumosul și plăcutul dans »Ardeleana«, sau cum se numește și »Someșana«.

Atât sala de dans, cât și celelalte încăperi erau ticsite de lume, încât numai cu greu putea omul străbate. Români din patru unghiuri s'au adunat, tineri și bătrâni, ca să-și petreacă o seară în tihnă unii cu alții, ca frați, să nu-și știe alții.

Portul românesc a fost mai puțin purtat ca în anii trecuți, ceea-ce e dureros. Ar fi bine și frumos, când cel puțin la o astfel de petrecere să fie toate damele dansatoare îmbrăcate românește, dar' în așa costume, cari să fie curat de cele purtate de străbunele noastre, nu cum s'au îndatinat în timpul de acum damele, precum și țerancele a purta costume corcote. Și acest rău numai așa îl vom pute delătura și dintre țerancele noastre, dacă noi damele le vom da exemple, purtând noi costume curat străbune, dar' nu numai la petreceri, unde țerancele puțin ne pot vedea, ci Dumineca și în sărbători la biserică, unde mai des putem fi cu dînsele. Purcuzând noi astfel, sânt sigură, că în timpul cel scurt frumosul port străbun va fi la loc.

Dar' de lăsăm lucrul așa, în curenț în cele mai multe părți nu vom mai pute cunoaște Românele de pe port. Ca exemplu aduc Câmpia, în care m'am născut și în a căreia apropiere sânt și astăzi. În copilăria mea nu era vorbă de port străin, așa numitele rochii și șurțele de cartoane, cumpărate dela străini, erau necunoscute, țerancele își făceau singure îmbrăcămintea de lână, atât șurțul, cât și sadiș, apoi cămeșile frumoase lucrate din cânepă. Pe când am fost jună de a trebuit să și eu din comuna mea, pe atunci rochiile și șurțele cumpărate pe bani scumpi dela străini erau la mijlocire și cămeșile de bumbac tot așa. Totuși așa numitele laibăre erau nefolosite, afară de o fată sau două nu purtau și acestea mai mult din fală, fiind ele în ceva stare mai bună ca celelalte, dar' erau de ris din partea tuturora, ba unii juri ca de batjocură le făceau chiuturi la joc, pentru-că poartă haine străine. Ei, așa a fost atunci, înainte de asta cu 11 ani și de atunci și până acum vai, spre durerea noastră, cum s'a stricat lumea! Acum și în satul meu când mă duc și văd, că toate fetele sânt cu port străin, mă doare inima, dar' cu mult mai rău mă doare, când îmi spun, că sânt în decadentă materialicește acei oameni, cari pe când eram eu la părintele meu acasă și când ave lipsă de olacă de pluguri, ei erau în stare să facă cu toții câte 60 de pluguri și așa mergeau a fala și cu drag la părintele lor sufletesc, acei oameni zic, astăzi abia pot face pe jumătate acel spor. Și ce e cauza la asta? Nimic alta decât luxul ce s'a încuibat și în sinul lor, luxul i-a dus și pe ei la sărăcie și de acolo cu greu se vor întoarce. Portul străin s'a virit și acolo, deși comuna e curat românească, dar' jurul e amestecat, ei au văzut pe străini și pace.

Așa este în satul meu de odinioară, care e curat românesc, d'apoi unde sânt sate amestecate numai de pe nume și graiu îi mai poți cunoaște, că sânt Români, așa de mult s'a părăsit fru-

mosul port. Apoi cum e de exemplu în jurul Gherlei, așa e un lux între Români și un port străin, încât cugeți că toți și toate sânt domni și doamne. Cum e și în Icolodul-mare, care încă e comună pur românească — afară de Jidani — acolo încă numai de vre-o zece ani așa s'au stricat oamenii în privința portului, încât numai știi care doamnă a căruia bade este.

În loc de așa numitele »cosițe« purtate de țerancele române pe cap, după măritiș, acum e peptenele nemeșco la ordinea zilei. Numai câte o babă unde și unde mai vezi cu ceva românesc. Încă despre aceia de acolo nu mă mir mult, fiindcă și popii lor cu soțiile și copiii mai toți sânt... Da, căci și prin Gherla numai ungurește vorbesc ei de ei când convin, apoi ce mai putem aștepta? Când noi pe noi ne dejosim înaintea străinilor și scumpa și dulcea noastră limbă ne rușinăm a o vorbi!

Dar' fie destul din asta, eu am început cu raportarea unei petreceri și Doamne, unde am ajuns în amărăciunea sufletului meu...

Și acum să revin la petrecere. După-cum am accentuat și mai sus, petrecerea a fost cât se poate de frumoasă și animată, public numeros și ales. Jocurile de salon s'au dansat aproape de o sută părechi. În pauză 9 tineri studenți născuți îmbrăcați în pitorescul costum național au dansat »Călușorul«.

Minunat au dansat, unul ca unul, aplausele răsunau în sală fără de încetare. Ceva mai târziu toți numiții tineri au jucat o prea frumoasă »Sirbă«, la care publicul ear' cu mare drag a privit. Musica, atât la »Călușor«, cât și la »Sirbă« au făcut-o tot studenții din Năsăud, cu flauta și violină, pe flautist dureru nu-l cunosc ca să-l amintesc cu numele, deși bine a cântat, însă pe violinist da, în persoana tinărului Oct. I. Pop Papiu, care a cântat pe violină cu atâta dexteritate, încât merită să meargă la un conservator.

Jocurile au fost curat românești afară de cele îndatinate, adică »Quadrilul« și turele, altele nu au fost cum de exemplu osărdăș, precum se întâmplă câte-odată în alte părți.

Frumos a fost decorată și sala cu flori și verdeață, ceea-ce le servește spre laudă dlor aranjatori, cari au ostenit mult pentru această înfrumosețare. Bine a fost reprezentată Bistrița. Din jurul Gherlei încă au fost mulți, deși tot în aceeași zi a fost încă o petrecere în comuna Sântioana, care e aproape de Gherla; însă, când e vorbă de Lechința României aleargă din mari depărțări, căci știi ei că numai acolo își pot petrece în placul lor, fiindcă...

În pauză la cină s'a ținut toaste din partea dlor Domide, Tripon și Bogdan. Cel dintâiu a toastat pentru publicul adunat și pentru onorații din loc, cari au participat la petrecere, cel de al doilea pentru tineri și tinere și mai mult pentru poporul român, din al căruia sin cu toții sântem, apoi cel din urmă pentru dl Domide, ca președinte al petrecerii.

Așa a decurs petrecerea din Lechința, care an de an e tot mai cerce-

tată de publicul român, singurul rău ce este aici e, că sala de dans e prea mică. Când și asta s'ar pute mări, apoi mai bine doar' nici în raiu n'ar pute fi.

Maria din Câmpie.

Esamene.

Neagra.

În 24 Iunie a. c. s'a ținut esamenul la școala confesională din Neagra.

Dl protopop fiind absent din tract, conducerea examenului a incredințat pe veteranul paroch Mihail Candrea, care prezentându-se la termenul indicat cu mai mulți membri din comitetul bis. spre marea surprindere numai 5 elevi și eleve a aflat de față, și acestia cari au cercetat școala mai de mulți ani, până a nu veni dl Bodea la noi. Așa față de progresul ori regresul făcut cu școlarii de dl învățător nici că se poate face amintire. Una însă am constatat, că indiferentismul părinților și al elevilor în cercetarea școlii provine din împrejurarea, că domnul Bodea în timpul din urmă cu totul și-au uitat de chemarea sa — mai tot timpul l-a petrecut în loc necuviincios, de școală nu s'a interesat. În timpul din urmă, nici absentatorii nu l-a arătat la primărie, de doi ani de zile de când servește la noi de învățător nici bater odată nu s'a prezentat la sfânta biserică cu școlarii, dar' chiar și dlui cercetează sf. biserică tare neregulat.

Despre toate acestea s'a făcut din partea comitetului parochial la Venerabilul consistor archidiecezan arătare, până acum fără nici un rezultat.

Participantul.

Scrisori din București.

(Urmare).

De data aceasta, vreau să vorbesc despre ocupațiunile cu cari se îndetinesc, afară de serviciul zilnic, frații lor veniți în București, în scopul de a-și plăti necazurile de acasă, prin banii câștigați aici, necazuri și datorii de cari vîzîndu-se scăpați, se reîntorc în patrie, la timp, și cu ceva părăluțe, cu sufletul încărcat de fel de fel de amintiri, bune sau rele, vesele ori triste, din »Teară«, și cu dorul de a se dedica earăși ocupațiunilor lor de mai nainte, vîzîndu-și de casa și de plugul lui, de ogor, de vitele încredințate pe mâni străine, flămânzite și slabe, de nevasta lui iubită și de copiii scumpi, lăsați în grija lui Dumnezeu și în mila oamenilor din satul lui, până când el a colindat, agonisind prin »țări străine«.

Departate de ai sei, acești oameni, nu se mărginesc numai la ajutorarea familiei lor, ci fie la îndemnul conștiinței lor dezvoltate și întărite prin concepțiunea mai superioară și mai generoasă a iubirii adevărate de neam și de țară, fie la sfatul unor binevoitori și iluminați compatrioți de ai lor, mai favorizați de soarte, cu pozițiuni sociale distinse, și toți cu mare dragoste pentru cei »de acasă«, de sub stăpînirea Ungurului neșăgios și barbar, — se pun pe lucru, să organizează în societăți după interesele locale ori comune, și din pu-

ținul cât îl pot da, ca cotizațiune lunară, cum și din alte resurse ca baluri, petreceri teatrale-p populare și concerte, etc. string fonduri pentru școală, bibliotecii populare, încurajarea băieților la meserii, biserică etc.

Și pentru- ca multora, să nu li-se pară scopul prea abstract și depărtat, întemeietorii acestor societăți n'au scăpat din vedere interesul de primul ordin al membrilor ei, (ajutor în caz de boală și de moarte etc.), interes sub firma și umbra căruia se poate duce la îndeplinire, mai bine și mai cu înlesnire primul și adevăratul scop al societăților acestora, naționale și de binefacere.

Astfel numai în București avem vre-o 6—7 societăți de felul acesta. Cea mai veche este *Dacia Traiană*, înființată pe la 1894, la îndemnul mai multor profesori și studenți transilvani. Scopul: dezvoltarea simțământului național, a conștiinței de solidaritate și de jertfă în opera de salvare națională, pe care o întreprindeau cu atâtea șanse de izbândă și cu atâtea bărbăție, frunțașii nostri de luptă, din timpul procesului — memorandumului — Ani de zile această societate, alături de »*Carpații*«, — 1884, mai veche în existență cu 10 ani, decât ea, și mai cunoscută prin activitatea națională ce o desfășurase, înainte de înființarea citadelei viitoare a Românilor, ce a luat ființa în: *Liga pentru unitatea culturală a tuturor Românilor* (1891) și de a cărei bunățate s'a împărtășit și până acum suflarea românească de pretutindeni, societatea »*Dacia Traiană*«, s'a manifestat demn, până pe la 1896—7, când din cauza unor membri din comitetul ei, ambițioși de o glorie ieftină, vîntori de interese personale a apucat pe drumul trist al declinului din ce în ce mai pronunțat, declin care astăzi după ultimile și slabele licăriri de viață, este aproape să-i deie sfîrșitul, dacă mâni harnice, și priecute, nu-i vor lua frinele conducerii, în nouele stăruințe și efortări de reorganizare și de reînviere, pe care d-nii Ioan Bucur, Nistor, N. Voicu și Vasile Popa le încearcă de mai multă vreme.

Pe la anul 1896, o mare parte din membrii »*Daciei Traiane*«, desgustați de felul cum conducătorii acestei slăbite și compromise societăți înțelegeau să-și facă datoria, și plini de dorul de a nu lăsa în părăsire patrimoniul unor mari sacrificii de muncă și de bani, pentru o frumoasă și românească idee, ce-i strînsese în jurul semnificativei »*Dacia Traiană*« se despart de ea, și pun bazele societății »*Fraților Români*«, societate de ajutor mutual și de sprigin al intereselor naționale ardelenesti. Dela înființarea ei și până astăzi, această societate, care prin activitatea ei a lăsat departe în umbră pe muribunda ei mamă »*Dacia Traiană*«, a progresat pe zi ce merge, așa cât astăzi pe lângă multele ajutoare distribuite, mulțumită energiei domnilor: *I. Nanu, Petre Avram, Aron Rotariu, I. Albu, Rodeanu, I. Mușatu* etc. a ajuns să-și realizeze un fond de vre-o 4—5 mii de lei, și să se bucure de o bună reputațiune în mijlocul societăților de aceeași specie. (Va urma).

Măestria îmbalsamării.

Este lucru de mirare această măestrie de a îmbalsăma la vechii Egipteni. Când cineva vede corpuri omești de mai multe mii de ani, întregi încă, sub pânza ce le acopere de atunci, nu poate să nu se mire de iscusința acestui popor.

Herodot explică chipul, cu care se îmbalsămau morții, ale căror mumii le vedem până astăzi, în felul acesta:

Când moare un om mai deosebit, toate femeile din casa lui îi spoiesc cu tină capul și chiar obrații; lasă pe mort acasă și își desvêlesc sinul și acățându-și vestmintele cu o încingătoare, își lovesc pieptul și aleargă prin oraș însoțite de rudele lor. Pe de altă parte, oamenii încă își bat pieptul. După această ceremonie, duc corpul mortului la locul de îmbalsamare. Sînt în Egipt niște persoane, pe cari legea le-a însărcinat cu îmbalsămitul și cari fac o meserie din aceasta. Când li-se aduc un corp, ei arată aducătorilor modeluri de morți de lemn... și întreabă după care model să-l îmbalsameze. După- ce se învoiesc la preț, rudele se retrag *). Bălsămitorii lucrează la dinții; și eată cum fac la îmbalsămitul cel mai prețios: Mai întăiu trag creerii prin nări, parte cu un cârlig, parte prin mijlocirea unor doctorii ce introduc în cap; pe urmă fac o tăietură în pînțece cu o piatră ascuțită din Etiopia. Prin această deschidere ce fac, scot măruntăile, le curată și le trec prin vin de Palmieri, apoi prin arome măcinate; pe urmă reumple pînțecele cu mirhă curată măcinată, canelă și alte miroase, după aceea le cos. Indată- ce au făcut aceasta, sară corpul, coperindu-l cu sare în timp de șaptezece de zile. Nu este ertat să-l ție mai mult în soare. Trecînd aceste șaptezece de zile, spală corpul și îl învêlesc peste tot cu fășii de pânză de bumbac, spoite cu gumi **), cu care Egiptenii se servesc ca de ulei; rudele iau apoi corpul, fac o cutie de lemn cu formă omenească, închid aici pe mort și îl pun într'o sală hotărîtă pentru acest sfîrșit; îl așează drept în potriva zidului. Astfel este chipul cel mai scump de-a îmbalsăma pe morți.

Mai este un chip mai puțin scump. Se umple și se stropește cu un oleiu, ce se scoate din chedru, pînțecele mortului, fără să facă o tăietură mai mare și fără să scoată mașele. După- ce au introdus acest oleiu în corp, îl astupă, ca să oprească oleiul de a ieși; pe urmă sară corpul în timp ear' de 70 de zile. În ziua din urmă se scoate din pînțece oleiul, care are atîta putere, cât topește măruntăile și le trage cu el afară. Sarea topește cărnurile, și nu mai rămîne din corp decât pielea și oasele: sfîrșind această operație, învêlesc corpul în pânză.

Al treilea fel de bălsămit este pentru cei mai săraci. Se umple corpul cu uleiul numit surmaia; se pune corpul în sare în timp de 70 de zile și se redă la cei- ce l-au adus.

*) Bălsămatul cel prețios costa un talant de argint sau 3240 florini; cei de-al dollea, 1080 florini și cel din urmă puțin lucru.

***) Gumă arabică.

Despre dări și aruncuri.

(Urmare).

Competințe imediate se plătesc la toate transcrierile de proprietăți, fie acestea mișcătoare sau nemișcătoare, fie între vii sau după morți.

Contractele de cumpărare trebuie timbrate de regulă cu o cor. înaintându-se în răstimp de 8 zile sau la percepător sau la oficiul cărților funduare (la acesta pentru transcrierea proprietății); percepătorul se îngrijește pentru măsurarea competenței de transcriere.

Competința de transcriere sau intabulare se poate plăti până la suma de 56 cor. și cu timbre. La transcrieri se lipsesc timbrele pe contract, la cereri de intabulare pe cerere. În cazul acesta nu mai trebuie anunțată la percepător.

Dacă ar respinge oficiul cărților funduare transcrierea sau intabularea, competența imediată folosită ca timbre se restituie partidei în bani gata. În scopul acesta trebuie să înainteze o cerere netimbrată sau apoi dispune răsplătirea oficiul cărților funduare la percepător. Competințele de intabulare trebuie să se plătească înapoi și atunci, când cineva își retrage cererea de intabulare înainte de-a se fi făcut intabularea.

La competența de transcriere nu se socotește valoarea totdeauna după suma de cumpărare însemnată în contract, ci la moșii după venitul curat catastral socotit de 20 ori; la case după venitul curat al chiriei socotit de 16 ori. La case însărcinate cu darea după clase se ia de bani darea de casă socotită de 60 ori. La aflarea valorii se socotește și valoarea prestațiilor laterale.

În afaceri de moștenire au moștenitorii, dacă sunt majoreni, dreptul să facă înștiințare la percepător în timp de 90 zile, dacă moștenirea se compune numai din avere mișcătoare; în cazuri excepționale poate prelungi direcțiunea financiară acest termen, dacă se înaintează o rugare motivată și timbrată cu 1 cor.

De câte ori se înștiințează contracte de vânzare sau dovezi de moștenire, trebuie să se alăture și certificatul de dare și prețuire al primăriei comunale.

Măsurarea și plata competențelor de timbre și imediate se face de regulă pe baza mandatului de plată dat de percepător.

Plata competențelor se poate face în răstimp de 30 zile fără oamătă de întârziere; după acest timp se plătesc 5% întârziere.

Un recurs netimbrat înaintat în intervalul acestor 30 zile oprește scoaterea executivă a acestei competențe.

Competințe sub 40 cor se pot plăti și la casuarul comunal.

Competințele de cumpărare sunt $\frac{3}{10}$ procente sau dăpă fiecare coroană 8.6 bani. Competințele de moștenire se plătesc după gradul mai mare sau mai mic al rudeniei; copiii plătesc mai puțin, neamurile mai îndepărtate mai mult. În cazuri de moștenire competența de moștenire e dela 1—10 procente, afară de aceea trebuie plătită și competența de transcriere, care încă se orientează după gradul rudeniei. (Va urma).

Despre moștenire.

(Urmare.)

1. Înainte de toate moștenirea după lege are loc atunci, când cel răposat nu a lăsat testament ori și dacă a lăsat în testamentul acesta nu e cuprinsă toată averea lui.

Facerea testamentului e împreună cu multe toate și de multe ori moartea vine pe neașteptate, încât abia ai timp să-ți iai rămas bun dela ai tăi necum să-ți mai faci și testament. Se întâmplă și aceea nu odată că cineva și-a făcut testament, însă după aceea a mai trăit vre-o zece ani, a mai câștigat avere, despre asta însă nu se face în testamentul cel vechiu nici o amintire.

În astfel de cazuri vine legea și ne spune, că cine are drept la moștenirea rămasă, de aici apoi și numirea de moștenire după lege.

2. Se întâmplă de multe ori, că cel-ce e pus în testament drept moștenitor din vre-o pricină sau alta nu vrea să primească moștenirea. Ca averea să nu rămăe pustie ori ca să împedecce cearta neamurilor asupra averii, ear' vine legea și orânduiește că averea aceasta cui să se de.

3. În urmă tot moștenirea după lege are loc și atunci când cineva și-a lăsat toată

averea la un străin ori la vre-un neam mai depărtat, ear' la copiii sei proprii nu le-a lăsat nimic. Și aici legea vine într'ajutor și ținând seamă de datorința părinților de-a se îngriji de creșterea și bunăstarea copiilor, cărorora ei le-au dat vieată, orânduiește că părinții sunt datori ca barem jumătate averea să o lase copiilor, și numai cu cealaltă pot face ce vreau.

Să vă spun acum ceva despre însași regulile după cari se face moștenirea după lege.

Moștenitor după lege sunt înainte de toate neamurile cele mai apropiate ale celui răposat. Așadară legătura de sânge e temelul dreptului de moștenire.

Fiindcă însă dintre mai multe rudeni unele sunt mai de aproape înrudite, ear' altele mai de departe, legea hotărește apriat rindul în care are să se facă moștenirea.

1. În rindul întâiu vin copiii celui răposat dimpreună cu urmașii lor. Copiii sunt neamurile cele mai de aproape, ei sunt sânge din sângele părinților, de aceea până-ce sunt copii după cineva nime nu are drept de moștenire.

Ba legea merge mai departe și se îngrijește ca chiar și când nu are loc moștenirea după lege adecă când tatăl înainte de moarte și-a făcut testamentul după toată regula, copiii să nu poată fi lipsiți de tot de averea părintească. Anume legea zice apriat, că copiii întotdeauna au dreptul la jumătate din averea părinților lor.

Cei drept puțini părinți sunt de aceia, cari ar vrea stricăciunea copiilor lor. Însă totuși se vor găsi și de aceia, cari ca să nu fie siliți să lase ceva la copii mai bine o cinstesc încă până sunt în vieată cutărui om străin. Însă nici cu aceasta nu se fericesc, pentru-că după moartea lor copiii pot să strice cu proces contractul, prin care tatăl lor și-a cinstit averea și pe calea aceasta tot vor ajunge la jumătatea de avere, la care au drept după lege.

E întrebare acum între mai mulți copii cum se împarte averea și dacă unul dintre copii a murit și după el au rămas urmași, acestia cât capătă.

Cu ajutorul unei pilde vă voi răspunde la amândouă întrebările:

Ioan Man a murit lăsând o avere de 1200 cor. în bani. El a avut doi copii, unul Petru, care trăește și acum, și o fată Ana,

Ochiul omului.

(Legendă).

După-ce Alexandru împărat cuprinse toată lumea, a plecat singur către raiu să între și acolo. În raiu însă n'a putut intra, fiind oprit de cei doi Serafimi, cari erau de pază la poarta raiului, spunându-i, că în raiu nu poate intra om cu trup.

Vězând Alexandru împărat, că nu poate intra în raiu, se rugă de cei doi Serafimi: să-i dea vre-un semn, prin care să arete generalilor sei, că a fost până aci.

Atunci un Serafim intră în raiu și în scurtă vreme sosi îndărăpt, aducând un »ochiu de om« pe care îl dete lui Alexandru.

Vězând Alexandru ochiul zise: »Pe acest semn nime nu mă va crede, că e din raiu, ci toți vor zice, că l-am luat dela vre-un inamic ucis«.

»Nu avea nici o grije de aceasta, fii numai pe pace«, răspuse Serafimul.

După acestea Alexandru multămindu-le și luându-și »ochiul« se reîntoarse la oștirea sa. Aici le spuse, că a fost la raiu și ca dovadă le aduce un ochiu de om de ocolo; zicând acestea scoate din straiță ochiul cel de om și îl arată generalilor sei. Acestia cum îl vээрă toți începură a striga: »Nu se poate, acesta nu e din raiu; acesta l-ai luat dela vre-un inamic ucis«.

Am cugetat eu la aceasta, își zise Alexandru. Dar' deodată i-se presentă înainte, unul dintre cei mai bătrâni și mai înțelepți generali ai lui și îi zise: »Maiestate! adă ochiul să-l cumpănim și numai după aceea să credem că de unde e ochiul«.

Îndată se aduce o cumpănă și se pune ochiul într'insa. Mare le fu mirarea la toți, că ori-câtă greutate se

puse în cumpănă, totuși ochiul atărna mai jos, va se zică era mai greu.

Vězând aceasta, acum toți crezură, că ochiul acela într'adevăr nu poate fi decât numai din raiu.

Bătrânul general încă se minună mult de aceasta și-și făcea fel de fel de combinații, că cum ar putea totuși să afle cât trage ochiul. De-odată ce-i veni în minte, să presere ochiul cu țărână. Zicând acestea aruncă pe ochiu o mână de țărână. Acum ochiul așa acoperit cu țărână îl pune a doua-oară în cumpănă. Și care le-a fost mirarea din nou? Ochiul cel care mai nainte ori câte greutateți puseră în cumpănă totuși atărna mai jos; acum la cea dintăiu măsură stătea drept și nu trăgea mai mult decât cum e greutatea unui simplu ochiu de om pământean. De aici își făcuse înțeleptul general judecata următoare:

Ochiul omului până-ce e viu toate le-ar cuprinde și nimic nu e în stare

care s'a măritat și după-ace a avut 3 copii a murit încă înainte de moartea tatălui său.

După lege averea se va împărți în două părți. Jumătate o va căpăta Petru, ear' ceealaltă jumătate va fi întreagă a copiilor Anei. Adecă fiecare din cei trei copii rămași după Ana va căpăta câte a treia parte din jumătatea de avere ce li-s'a venit lor.

2. Dacă după cel mort nu a rămas nici un copil, atunci moștenirea trece la cei din rândul al doilea adecă la părinții și frații celui răposat.

Să vă spui câteva pilde:

a) George Șut moare fără de copii lăsând o avere de 2000 cor. După lege averea trece la părinții lui, dacă sunt în viață, dacă nu, la urmașii acestora. Lui George Șut când a murit nu 'i trăia numai tatăl său ci și doi frați mai mici ca el.

Averea se va împărți în două părți, jumătate va fi a tatălui lui George Șut, ear' ceealaltă ar fi să fie a mamei lui însă fiindcă ea a murit, partea ei nu va trece pe bărbat, ci pe copiii ei fiindcă după părinți moștenesc copiii. Astfel partea mamei lui George Șut va trece pe cei doi frați ai răposatului.

Astfel tatăl va căpăta jumătate, ear' cei doi frați fiecare câte $\frac{1}{4}$ parte.

O altă pildă:

Ioan Pop, un om văduv cu doi copii, cu numele Alexandru și Nicolae, s'a însurat a două oară și cu nevasta a avut o fată Ileana; unul dintre feciori, anume Alexandru moare lăsând după el o avere de 100 fl., care și-a câștigat-o prin slugit.

După lege averea trece pe părinți, însă numai părinții cei de sânge moștenesc, ear' nu cei vitregi. Astfel averea se va împărți în două: jumătate va fi a tatălui său, ear' ceealaltă jumătate care ar fi să fie a mamei dintâiu a lui Ioan Pop, va fi a lui Nicolae fiindcă el singur e urmaș după mama lui și a fratelui său Alexandru.

Să vă mai spun încă o pildă:

Vasile și Todor sunt frați buni, adecă și după tată și după mamă, ear' cu Ana sunt frați nu nai după mamă, pentru-că mama lor a fost măritată de două-ori.

Vasilie moare. E întrebare, că cine va moșteni după el. Părinții sunt morți, astfel rudeniile cele mai de aproape ar fi fratele Tudor și sora vitregă Ana.

Dacă ar trăi părinții lui Vasilie, averea lui ar fi jumătate a mamei lui și jumătate a tatălui său.

Fiindcă mama e moartă, jumătatea ei de avere trece pe urmașii sei adecă pe Tudor și Ana, astfel fiecare capătă o jumătate din jumătate adecă câte a patra parte.

Ceealaltă jumătate a tatălui lui Vasilie va trece numai pe Tudor, fiindcă Ana nu e fata lui, ci a bărbatului de-al doilea. Astfel Tudor din întreaga avere rămasă după Vasilie va căpăta a 3-a parte din patru, ear' Ana ca soră vitregă numai a patra parte.

(Va urma).

PARTEA ECONOMICĂ.

Esposițiile industriale din Sibiu.

Avrig, 10 August, n. 1901.

Mă găsesc în plăcută pozițiune de a vă raporta din nou despre lucruri petrecute zilele acestea în comuna noastră Avrig, în care nemuritorul *Dascăl* al românismului, marele *George Lazăr*, își doarme somnul vecinic.

Vorba este de căldura, cu care s'a primit în comuna noastră apelul d-lor *Dem. Comșa* și *Victor Tordășianu*, unul în calitate de president al Reuniunii Române de agricultură din comitatul Sibiu și acest din urmă ca president al Reuniunii sodalilor români din Sibiu și ambii în numele comitetului arangiator al esposiției industriale din Sibiu.

Presidenta în mod provisor a comitetului *Reuniunii femeilor din Avrig* dna *Ioana Maxim*, soția vrednicului fruntaș, a dlui *Ioan Maxim*, de aici, a convocat pe ieri Sâmbătă comitetul Reuniunii în ședință extra-ordinară, care cu multă însuflețire luând la cunoștință rugămintele comitetului esposiției, hotărîre a luat a convoca pe astăzi în adunarea generală pe toți membrii reuniunii.

În această adunare femeile fruntașe firmă decisiune au luat de a insista pe lângă toate femeile din comună, să lucreze din rășputeri ca la esposiția din Sibiu în mod vrednic să fim reprezentați. Hotărîrea principală a adunării de altfel a fost, ca din lucrurile adunate să se alcătuiască în sala cea mare a școlii o

exposiție provisorie, care să poată fi privită de toți și care apoi să se transporte și să se alcătuească în tocmă și la esposiția din Sibiu. Această esposiție are să reprezinte o *casă țărăneasă de model*, în care să serbează o nuntă țărăneasă cu mire și mireasă, cu tot ce zestre primește mireasa: culmi, căpătaie, covoare, lăzi, paturi, etc. Tot aoi va fi spusă și masa de tot frumoasă, ce femeile noastre din contribuiri benevole au cumpărat cu menirea de a o dărui pentru prestolul din biserică noastră.

Notarul nostru dl *Ioan David*, în frățescă conțelegere cu membrii primăriei, au ținut tot astăzi o ședință cu reprezentanța comunală, care a rămas și ea încântată de ceea ce să va face în scopul ridicării prestigiului nostru prin aranjarea esposiției. Reprezentanța din acest privilegiu a votat o *sumă de 50 cor.*, care să se pună la dispoziția comitetului arangiator din Sibiu, cu menirea de a crea premii, ce să poarte numele comunei noastre Avrig și să se deacearnă cu preferință esponențelor mai vrednice din Avrig etc. etc.

Precum aflu măiastrii din localitate se pregătesc și ei cu lucrări pentru esposiție.

La inima noastră a vorbit apelul d-lor susamintiți și tot dela inima noastră caldă răspuns-am și răspunde-vom, acelora cari binele și înflorirea poporului o au în vedere. Avrigean.

Câteva reguli cu privire la creșterea vitelor.

Fiecare econom a putut vedea din pășania sa proprie, că în timpul de astăzi venitul cel mai mare și totodată și mai sigur într'o economie bine întocmită îl formează creșterea vitelor.

Economia câmpului aici la noi, acum ca de 10—20 de ani se luptă cu mari greutăți. Deoparte e concurența statelor vecine, de altă parte cea americană, care apasă pe piețe prețul bucatelor noastre, așa că noi la vnzarea acelora abia ne putem scoate speșele avute cu culturile lor, ear' dacă se și scumpesc în oarecare an, cum a fost anul trecut, atunci

de-a-l îndestuli: până-ce odată murind îi este de ajuns și o mână de țerină ce cade peste el de-l acopere.

Roșia-montană.

Marian S. Ungur.

Mândria șoarecelui.

— FABULĂ. —

A fost odată un băitan de șoarece, care se ținea mai cu oap decât ceialalți; acum 'i-a venit și lui vremea de însurătoare, și de unde să iee fată, care să nu mai aibă păreche pe lume? A scotit ca să 'și iee de nevastă pe fata șoarelui, care 'i mai frumoasă decât toate cele de pe fața pământului. Se gătește frumos și într'o zi se duce la șoare și 'i spune după ce a venit. Că iacă am văzut că tu ești fără păreche în frumusețe și în strălucire și în mărire, și am venit să dai fata după mine.

Atunci înțeleptul șoare îi răspunde: Dacă vrei să lei fata celui mai mare de

pe lume, atunci trebuie să știi, dragul meu, că nu-'s eu cel mai mare.

— Apoi cine-'i mai mare.

— Norul e mai mare, că de vine și se pune înaintea mea, mă întuneacă; du-te la dînsul de-'i ia fata.

Se ia șoarecele și se duce la nor.

Norul îl întrebă:

— La ce-ai venit, tinere?

— Am venit să dai fata după mine, că m'am dus la șoare, fiindcă mi-se părea că el e mai mare, dar' el m'a îndreptat la d-ta, ca la cel mai mare, că de vii asupra lui îl întuneoi.

— Bucuros 'ți-aș da-o, dar' nici eu nu-'s cel mai mare, du-te la vnt, că el e cu mult mai puternic decât mine, că de începe a bate, mă poartă și încolo și înoace, și în toate părțile de mai nici eu singur nu știu încotro să merg.

Se ia șoarecele și se duce la vnt.

— Acolo vntul îl întrebă la ce-ai venit?

— Vreau să mă însor și am fost la șoare să-mi dea fata, că auzisem că el e cel mai mare, și șoarele m'a trimis la nor, că el e cel mai mare, ear' norul m'a trimis la tine, scotindu-te și mai mare decât dînsul.

Dar' șoarecele cum vorbea se uită la vnt și-'i creștea inima de bucurie, că-'l vedea că-'i om frumos și-'și închipuia, că și fata trebuia să-'i semene lui.

Atunci vntul îi zice: De cauți fata celui mai mare, apoi 'ți-'i zădarnică truda, că nu-'s eu acela. Este un copac aici, într'o pădure, și de vre-o 40 de ani de când bat într'nșul, ca să-'l pot da jos și nu-'i de chip, dar' sunt sub dînsul niște angherfi, nu știu ce și nu de mult, și numai de vre-o 2—3 ani, și ved că de abia copacul se mai ține pe picioare, și încet, peste puțină vreme, au să-'l dea la pământ. Eat'acolo să te duci, dragul meu, că aceia sunt mai mari și decât mine.

nu avem ce vinde, fiindcă ne trebuie pentru consumațiunea casnică. Ba sînt cașuri, ca și anul acesta, că unii mai trebuie și pe acelea să le cumpere.

Sub astfel de împrejurări ale economiei de câmp, economii dela noi nu-și pot întemeia alte nădejdi mai mari, decât în creșterea vitelor. Pentru-că dacă creștem vite bune și frumoase, dacă avem producțiune bună dela ele: acelea totdeauna se caută bine pe piață.

Atât vitele de vînzare, cât și produsele acelor, ajungînd pe piață nu sînt espuse la atîta schimbare a prețului, ca bucatele. După-ce dar' e constatat, că creșterea vitelor e mai de preț, ca cultura bucatelor; după-ce economii practici și mai cu dare de mîna și-au și întocmit economiile lor astfel, credem că nu va fi de prisos, dacă cu acest prilej vom atrage luarea aminte a economilor noștri asupra unor reguli mai însemnate cu privire la creșterea vitelor.

Fiecare econom, înainte de a se apuca de creșterea unui soi de vite, trebuie să examineze împrejurările locale, în cari se află și anume: dacă cutare soi de vite, pe cari vrea să și-le aleagă pentru prăsilă, poate prospera bine în șinutul acela, în care se află.

După-ce și-au tras odată seama cu privire la alegerea soiului, apoi trebuie să se apuce de alegerea vitelor de prăsilă: vaci și tauri sau iepe și arinăsari, pentru-că precum sînt vitele de prăsilă așa vor fi și următorii acelor. »Ce sameni aceea răsare«, se adeverește și aci.

La alegerea vitelor de prăsilă, economul trebuie să fie cu deosebită băgare de seamă la starea lor sanitară și anume ca să nu aibă nici o scădere, pe care să o poată moșteni și următorii acelor, apoi trupul, picioarele și celelalte părți să fie bine proporționate (așezate), ca acelea să poată fi de frumseța, ear' nu de scăderea acelor.

Nu se poate îngădui deci în nici o economie bine întocmită, ca economul să țină niște vite de prăsilă, cari au anumite scăderi vîdite, cum sînt de pildă la acelea, cari au niște coarne rîu formate, capete prea mari, picioare strîmbe, burtă de pae (adecă burtă prea mare), cari împung, sînt spărioase, corcie (slabe)

Șoarecele se duce la copac și aștepta, că cine știe ce strășnicie o găsi acolo, și ce să vadă, niște șoareci se înădise la rădăcina copacului, unde veverișele aduceau nuci și alune și ei roses și rădăcina copacului, încât astfel s'a întors șoarecele la borta lui.

Elena Sevastos.

RÎS.

Țăranul la judecată.

Un țăran care omorise cu o lovitură de topor un căne, ce se repezise asupra-i, ca să-l muște, fu chemat în judecată.

— De ce nu te-ai apărat cu coada toporului? îl întrebă președintele.

— M'aș fi apărat și cu coada, răspunse țăranul, dacă el ar fi vrut să mă muște cu coada, nu cu dinții.

ș. a., căci aceste însușiri rele le moștenesc apoi de regulă și următorii lor.

Economul mai trebuie să fie cu băgare de seamă, când se apucă de creșterea unor vite, că oare are el și nutrețul de lipsă pentru ele peste iarnă și un pășunat bun peste vară? Pentru-că fără aceste recerințe, el nu va pute face nici o ispravă de »dai Doamne«, ci toată cheltuiala făcută cu procurarea vitelor de prăsilă va fi zădarnică.

Este îndeobște cunoscut, că cu niște vite, cari se țin bine, adecă, cari nu prea aleg nutrețul, economul are mai puțină cheltuială, ca cu de cele corcie, cari sînt mai tot slabe, măcar se nutresc cu un nutreț bun și ales. Cele dintăiu mănăncă mai puțin, ear' la cele din urmă pe lângă aceea, că strică mai mult nutreț, totuși nu le prea folosește mult acela.

La creșterea vacilor de lapte economul trebuie să mai fie cu deosebită băgare de seamă și la acea împrejurare, ca acelea să se tragă nu numai dela niște mame, cari și ele au fost bune de lapte, ci și dela niște tătâni (tauri), cari asemenea s'au tras dela niște vaci bune de lapte.

Unii economi sînt de părere, că în în timpul de acum e mai bine, ca să se țină și crească numai vite de cele frumoase, cari adecă plac mai bine ochilor; alții din contră susțin, că ar fi mai bune acelea, cari se țin pentru pungă, adecă, cari ne aduc mai mult venit la vînzare. Noi credem însă, că împrejurările locale pot hotări mai bine, că ce fel de vite să țină și crească economul: de cele pentru ochi sau de cele pentru pungă. În apropierea orașelor mai mari de sigur, că vor fi de preț cele din urmă și adecă: vacile de lapte și vitele grase peste tot, ear' în depărtarea acelor cele de vînzare, cari adecă sînt mai frumoase la ochi.

Nu de puțină însemnătate este și timpul când se gonesc vacile sau se mînzesc ipele, ce le ținem în economie. Pentru-că și timpul are o înriurintă foarte însemnată asupra creșterii și dezvoltării trușești a nou născuților. În privința aceasta mama natură ne dă o pildă vrednică de urmat și anume, că precum ea se deșteaptă numai primăvara, așa a dat oare-care îmbold și animalelor, ca și ele tot numai primăvara să se împărecheze și să fete. Prin urmare economul trebuie să se acomodeze cu mijloacele lui de întreținere și nutrire, ca vitele lui să fie și apte de împărechere în acest anotimp.

— Aceasta intru-cât se ține de vitele mămăne.

Încât se ține de vietele tătâne, acestea pe lângă recerințele de mai sus trebuie să mai fie examinate și provăzute din partea unei comisii economice și cu un atestat oficios, că în adevăr sînt apte pentru reproducțiune.

A trecut timpul acela, când în economie se îngăduiau tot felul de vite tătâne fără de nici o controlă, cari nu aveau însușirile recerute. Urmările acelei îngăduiri se mai pot vedea pe unele locuri până astăzi, de oare-ce soiul vitelor a decăzut cu totul. Acum trebuie să ne acomodăm pretutindenea unei reguli generale, căci chiar și legea ne silește la aceasta.

Atât vitele tătâne, cât și cele mămăne trebuie alese de mici. Chiar și după-ce se înțarcă, economul trebuie să mai fie cu oare-care băgare de seamă la dezvoltarea lor trușească și dacă vede, că vita aleasă de prăsilă nu corăspunde scopului propus, să o vîndă sau îngrase.

Și tocmai aici greșesc cei mai mulți economi de vite, de oare-ce lasă de prăsilă și vite de acelea, cari ved bine, că au anumite scăderi, pe cari apoi de regulă le moștenesc și următorii acelor. Vitele mămăne și dacă nu chiar corăspund scopului propus, totuși nu au urmări așa dănuoase, de oare-ce ele într'un an nu dau naștere atător indivizi. Pe când cele tătâne, dacă au anumite scăderi, pot să dea într'un an vieață la zeci de următori cu asemenea scăderi. De aceea se impune ca nu numai economii singuratici, ci chiar și primăriile comunale, să fie cu deosebită băgare de seamă la alegerea vitelor de prăsilă tătâne.

Dela modul acela, cum știu economii singuratici să și aleagă vitele mămăne de prăsilă, ear' primăriile comunale pe cele tătâne, afirmă totdeauna înaintarea și prosperarea economiei vitelor dintr'o comună. Acela, care mai stă încă și acum la îndoială în privința aceasta, n'are decât să se uite la o comună fruntașă și să vadă, ce fel de vite de prăsilă are.

Ioan Georgescu.

SFATURI.

Filoxera. Semnele cari arată prezența filoxerei sînt îngălbenirea frunzelor de cu primăvară sau în timpul verei. Lăstarii anuali rămân mici și piperniciți, astfel că se vede numai decât că vița suferă. Strugurii pot să fie foarte mulți, dar' nu se coc bine.

Dacă filoxera apare în o vie, atunci se vede sub formă de pete rotunde, cari se întind din an în an.

Odată ce se observă semnele de mai sus, vița trebuie căutată la rădăcinile subțiri de tot. Dacă vița este bolnavă de filoxeră, atunci cu o lupă se poate găsi filoxera, care cu ochiul liber pare a fi un praf galben. Pe lângă aceasta, îndată-ce se va observa pe rădăcinile subțiri de tot umflături, putem fi siguri, că este filoxeră.

În privința mijloacelor de combatere afară de nimicire se pot întrebuința și următoarele mijloace temporale, cari pot amîna pe cîtva timp perirea viei.

Vița atacată de filoxeră trebuie guvoită bine, așa ca să se hrănească bine. Prin acest mijloc, să poate prelunge viața ei cu câțiva ani, dar' la urmă tot moare.

Cel mai bun mijloc ar fi să tratăm vița sau via bolnavă cu sulfur de carbon. Pentru a reuși, trebuie să fie pămîntul permeabil. Dacă e pămîntul lutos și impermeabil, după-cum sînt mai toate pămînturile dela noi, tratamentul acesta nu reușește bine.

În tot cazul putem încerca acest mijloc în primăvara anului viitor, căci tratamentul cultural se face în Martie, Aprilie, aplicând o doză de 150—200 gr. sulfur de carbon de metru pătrat. Sulfurul se bagă în găuri, care se fac în număr de 4—8 împrejurul butucului, și

la distanță de 50 cm. dela butuc. Găurile se astupă numai decât.

Vița tratată trebuie bine îngrijită, săci sulfurul de carbon sleiește pământul.

Mijloacele ce le-am arătat nu sînt decât provisorii. Cel mai bun lucru este să înlocuim vițele bolnave cu vițe altoite.

Smulsul penelor la găște trebuie făcut înainte de Sfântă-Marie mică. Înainte de a le smulge toate, facem încercare cu câteva pene de pe burtă. Dacă capetul cotorului e încă sângeros sau umed trebuie să mai așteptăm smulsul. Găștele de vînzare și celor de îngrișat nu le smulgem penele, pentru-că cele dințiu perd din preț, cele de-a doua nu se îngrișă bine și nici carne nu pun. La găște și gînsaci bătrâni le putem smulge de trei ori penele pe an. În cazul acesta luăm de pe una $\frac{1}{3}$ — $\frac{2}{3}$ chlgr. pene.

Știri economice, comerț, industr. jurid.

Exposițiile industriale din Sibiu. La rugămintea adresată institutelor noastre economice-financiare de către comitetul dirigent al **exposițiilor industriale**, ce se vor aranja în toamna a. c. de reuniunea agricolă și de cea a meseriașilor români din Sibiu, pentru crearea de premii și ajutoare pe seama expozițiilor, au binevoit a pune la dispoziția comitetului: „Căseii de păstrare, societate pe acții din Sasca-montană“, suma de 25 cor. „Institutul de credit și economii, societate pe acții „Brădețu“ din Orlat, suma de 20 cor. și „Bogșana“ din Bocșa-montană, 10 cor.

Societăți de lăptărit au fost în Ungaria 376, cari au produs 66 mil. 718.036 litri de lapte pentru care au încasat 7 mil. 17.959 coroane.

Din statistica lui Iunie. Nașteri au fost 58.029, morți 39.549, între cari 19.723 sub șapte ani. Mai mulți au murit în partea din stînga Tisei, mai puțini în Bănat. Cășătorii au fost 12.169. Dintre morburii a secerat tuberculoza (oftica) 6231, anghina difter. 558, pojarul 745, tusa măgărească 1108, scarlatina 718, tifusul 288 de persoane. Cei mai mulți oficioși au fost pe Pusta Ungariei.

Pasapoarte s'au estradat 7101, cele mai multe în comitatele Sibiu (745), Zemplin (667), Brașov (411), Ciuc (405), Maramureș (360), Tîrnava-mare (339), Bereg (319) Treiscaune (295), Făgăraș (259), Torontal (177), Alba-inferioară (177). Pentru America s'au dat 2852 pasapoarte, pentru România 2859.

Focuri au fost 862 în 709 comune. Cei 1469 păgubiți au suferit o pagubă de 1 milion 393.820 cor.

Sărăcirea. La congresul pentru emigrări ținut în Timișoara s'a comunicat, că în cei din urmă cinci ani și-au pierdut în Bănat 8600 familii moșiile și au emigrat 15000 de persoane.

Tîrgul de porci din Becicherecul-mare eară e slobod, încetînd boala de porci.

Greva minerilor de cărbuni din Pensilvania. De două luni de zile de când durează greva s'au închis 18 mari fabrici. Perderile sînt de 6000 tone de fer pe săptămână.

Dar' paguba se simte și în celelalte ramuri ale industriei.

Perderile directe în decurs de 8 săptămîni sînt, după specialiști, de 46 000.000 lire engleze.

Constanța—New-York. Sînt oferte din partea unei companii engleze pentru crearea unei linii de navigație directă între Constanța și New-York.

O nouă mașină de făcut încălțăminte s'a descoperit la Lynn în America. Aceasta mașină fabrică în 15 minute o păreche de încălțăminte.

Cismarii din partea locului, precum și din alte state sînt îngrijați.

Din datele obținute dela administrațiunea casei școalelor, se constată, că în România sînt cîte 20 biblioteci în fiecare județ, în afară de bibliotecile particulare; bănci populare în 300 comune, ear' grădini mai în toate comunele. De altfel casa școalelor acordă premii a 50 lei, cîte 5 în fiecare județ, pentru acei învățători cari se vor fi distins în înființare de biblioteci, societăți economice sau în conducerea grădinilor școlare.

Bateria banilor. În pătrarul al doilea al anului curent s'au bătut numai 3 mil. 538.097 monete de 2 bani. În magazin mai sînt 95 mil. 708.599 piese de 2 și 24 mil. 309.000 piese de 1 ban.

O nouă comună mare. Ministrul de interne a conces contopirea comunelor Întorsura-Buzău, Vama-Buzău și Sita-Buzău, formînd o nouă comună sub numele de Magyarbodza (?).

Monopolul alcoolului în Suedia. Monopolul vînzării alcoolului a produs, în acești zece ani din urmă, în beneficiul statului și comunelor din Suedia o sumă de 286 milioane de coroane. Această rețetă cuprinde taxele asupra producției indigene, taxele de intrate asupra alcoolului importat, taxa de consumație și participarea la beneficiile societăților de vînzare.

Pentru țărani. Ministrul român de interne a dat ordin prefectilor (comiților supremi), ca în fiecare săptămână să se publice de 2-ori prețul oficial al bucatelor, ca să nu-i mai înșele negustorii greci și jidani.

FELURIMI.

Un lemn mai tare ca oțelul. Un călător a raportat Societății de geografie din Paris despre existența în Transvaalul-de-nord a unui lemn de abanos, care este într'adevăr lemnul de fer, sau mai bine zis de oțel. Numai când este verde poate fi tăiat și lucrat acest lemn. Uscat el resistă tuturor instrumentelor

cunoscute și știrbește tășurile de oțel cele mai bune. Resistă chiar în contra focului, de oare-ce a trebuit săptămîni întregi pentru ca să se poată arde un trunchiu din acest viguros arbor. Trebuie să adăogăm însă că trunchiul ars rămăsese întreg cărbune, fără să se prefacă în cenușe.

Cît e vrednic un cuib de pasări? Să zicem, că într'un cuib sînt 5 pui. Fie-cărui îi trebuie pe zi cam 50 omide și alte insecte ca nutremînt, care îi aduc bătrîni, cu totul 250 omide. Nutrirea puilor ține 4—5 săptămîni, să zicem 30 zile, face de cuib 7500 bucăți. Fiecare omidă mînăncă pe zi frunze și flori, cari fac cît greutatea corpului ei. Să zicem, că-i trebuie 30 de zile de mîncare și mînăncă ziua numai o floare, din care s'ar fi făcut o poamă, prăpădește în 30 zile flori de 30 de poame, ear' cele 7500 omide 225.000 flori. Un cuib de pasere ne scapă așadară 225.000 bucăți de mere, pere, prune etc.

Serbători păgânești.

Sub acest titlu dl preot din Gyirok (Temeș) D. Voniga vînd să scoată la lumină un op, prin care se combată credințele deșerte serbătorile păgânești din popor, cari sînt izvorul multor rele, face un apel oătră cărturarii români, rugîndu-i să-i trimită material relativ la următoarele întrebări:

1. Are poporul din acelea părți (aradane, bănațene, hihorene, ardelene etc.) așa numite „Serbători băbești“, „zile de primejdie“ etc., adică serbători apucate din bătrîni, nerecunoscute și neșerbate de biserică, ci ținute numai de popor?

2. Cum se numesc? Când și cum le șerbează? (Cu abținerea dela lucru numai, ori și cu alte obiceiuri specifice?)

3. Ce fac bărbații și ce fac femeile în astfel de serbători păgânești? (Trîndăvesc, se pun la sfat de clevetiri, ori oă umblă și la birturi?)

4. Ce știu despre originea acestor serbători și ce credință au despre însemnătatea lor?

5. Obșearvă-se la popor efectul acestor serbători păgânești și credințe deșerte în slăbirea credinței creștinești manifestată prin oare-care indiferențism religios, prin necinstirea bisericii, a așezămintelor ei și Duminecilor și serbătorilor creștinești.

6. Ce urmări păgubitoare se poate observa, oă au aceste serbători și credință păgână din punct de vedere moral și economic? (Pecate născute din trîndăvie și pagube avute în urma neglijării lucrurilor economice?)

7. Spriginite sînt acestea și de cătră cei chemați a le combate și știrpi? Dacă nu, făcutu-s'a vre-o încercare de a deștepta poporul din aceasta rătăcire și cu ce rezultat?

Dl Voniga se roagă a i-se trimită răspunsurile la adresa de mai sus și după puțină fîră întîrziere. Materialul ce i-se va trimite va fi indicat în volum cu subscrierea autorului s'au a persoanei ce îl comunică.

Colaboratorii vor primi opul grațuit, în semn de mulțumire pentru spriginul oferit.

Idea dlui Voniga fiind foarte salutară, sperăm că-i vor da sprijinul cerut.

CRONICĂ.

Punerea petrii fundamentale la catedrala gr.-or. din Sibiu s'a săvârșit în mod sărbătoresc Luni, 18 I. c. După serviciul divin oficiat în biserică din Groapă prin Excelența Sa, metropolitul Ioan Meșianu, întreg publicul credincios a venit în strada Măcelarilor, unde întreg locul destinat pentru catedrală e deja curățit de casele, ce erau odinioară pe el, afară de zidurile de oătră strădă. La publicul român de-aici s'au alăturat și o mulțime de frați de dincolo, cari anume au venit din Craiova, Rimnic-Vilcea, Arghiș, Pitești, Călimănești etc., ca să asiste la aceasta sărbătoare. S'a făcut aici serviciu divin, prin o mulțime de preoți veniți și de la sate, ear' Excelența Sa a ținut un discurs, care a mișcat adânc inimile celor prezenți. Și a trebuit să le miște, când ne reamintim că locul de rugăciuni al credincioșilor gr.-or. era până înainte cu vre o 120 de ani oada, în care sunt așezate mașinile, cari tipăresc »Foia Poporului«, apoi s'a făcut mica bisericuță din strada Măcelarilor, fără turn, fără clopote și în fundul unei curți, oăci Românilor nu le era iertat până după 1848 să-și facă biserici cu toate cele trebuincioase în orașe...

După-ce s'a cetit și actul comemorativ, care a fost pus într'un vas de sticlă și apoi în unul de metal și așezat în fundament, sărbătoarea frumoasă s'a terminat.

Fie ca lăcașul lui D-zeu, ce acum se clădește, să fie întru mărirea Acestuia și a neamului românesc pururea și în vecii vecilor.

„Zina împăratului“ a fost sărbătată cu deosebită solemnitate în toată țeara. În Sibiu s'a ținut liturghie în biserică din Groapă, împreună cu rugăciuni pentru îndelunga domnie a Monarhului. Sfânta liturghie a servit-o însuși metropolitul cu mare asistență. Sărbătoare frumoasă militară au avut soldații. Încă din presară a eșit muzica militară, încununată de sute de lampioane, pe străzile Sibiului. În ziua sărbării a fost parada mare, dar' de astă-dată nu pe câmpul de exerciții, ci în Piața-mare.

Cu câtă însuflețire își înalță Românul oătră cer rugăciunile lui pentru iubitul seu domnitor, cu atât ură au început să se poarte unii Maghiari față de Imnul popular. Așa se vestește din Chichinda-mare, oă în Marienfeld a fost o petrecere, la care au cerut să se cânte și Imnul. Un Maghiar, inv. Hunyar Károly, a sărit spre muzică, plătindu-i ea se nu cânte Imnul împărațesc, ci pe cel unguresc. Țărani nemți au adunat cu toții o sumă mai mare de bani, plătindu-o muzicii, care a cântat apoi după cererea lor, cu tot protestul lui Hunyar, pe care l-au aruncat într'un colț. Pururea ne va fi sfântă rugăciunea pentru domnitorul nostru și pururea vom zice:

Doamne ține și protege
Patria și pe 'mpărat
Ca umbrit de afânta lege
Să ne reage luminat.
Strămoșeasca lui cunună
De dușmani s'o apărăm
Și cu tronul-i dîmpreună
Soart' Austriei s'o 'nălțăm.

Hymen. Dl Valeriu Vêrv (Posmușiu) și d-șoara Maria Macaveiu (Archiud) își anunță sărbătoria cununiei lor, care se va ține Duminecă în 31 August n., la orele 3 d. a., în biserică gr.-cat. din Archiud.

„Dar' de Paști“. Și acum ne mai vin întrebări dela unii, oă ce vor păși din cauza, »Darului de Paști«. Am spus-o de câteva ori și o spunem și acum: Nau să pățească chiar nimic. Cel-ce are cartea o dă, cel-ce nu o mai are, nu o dă și lucrul e gata. Toate amenințările cu pedepse, desmăntările de-a jine »Foia« și alte apucături ale celor-ce nu vîd bucuros deșteptarea poporului român, sînt morturi, de cari omul bărbat nu se teme.

Noi oficeri români. Intre cei 40 elevi absolvenți ai școalei militare din Sibiu sînt în anul acesta și următorii Români locuitori de oficeri: Pompeiu Andrea (primul în curs) din Ighiu, Sim. Lateș, Șerbeni, Gh. Muntean, Sinte, Ovid Ivașcu, Abrud, I. Albon, Dostat, Nicolae Mărginean, Sighișoara, Traian Popa, Șinca-nouă, Moise Riscuția, Rîșoulița, Valeriu Șandor de Viști, Belgrad, Ștefan Turturean, Horodnicul-de-sus, Em. David, Sebeș, Alexandru Maniu, Ucea-de-jos, I. Posmușian, Ragla.

Întru mărirea lui Dumnezeu. St. domn Vasile H. Hâncu, șef-farmacist la spitalul Colțea din București, petrunș de dragostea curată față de sf. biserică din Păucea, a donat în anii trecuți mai multe obiecte precum: potir, disc, linguriță și steluță, toate de argint de China întraurite; oărți bisericesti: Liturgier, Euchologiu, Pentecostar și Triod, tot cu litere latine. În anul acesta însă în loc de cunună pe siciul neuitatei sale soții a cumpărat pentru sf. noastră biserică »Mineiul« cu litere latine din București, legat în piele foarte fină, cu 200 franci.

— Ciobotariu al Mărișii și soția sa Ioana Dandru, locuitori în Vaslăb, au dăruit bisericii din Vărviz 130 coroane bani gata. Dumnezeu să le răsplătească însușit nobila faptă, ca să mai poată concurge cu obolul lor pentru ajutoarea celor ce sînt în necazuri. Vărviz, în 12 Aug. 1902. Petru Moldovan, paroch gr.-cat.

Furtuni. Din Veneția-sup. ni-se scrie cu datul de 13 Aug.: În comuna noastră în 9 I. c., pe la orele 4 d. a. s'a escat o furtună foarte mare, a bătut peatra o jumătate de oră. Mărirea sau greutatea petrii a fost la cea mai multă peatră de 4 deca și grosimea de 3, așa oă a nimicit ovesele de pe hotar cu totul; asemenea a stricat și cucuruzele, legumele de prin grădini, cu un cuvînt tot ce l-a venit înainte a stricat; de atunci încoace avem ploi nesfîrșite.

Români în Egipt. După o statistică făcută de curînd, se află în Egipt 2000 Români, cari sînt meseriași, comercianți sau funcționari.

Cei mai mulți Români se află la Alexandria, în număr de 700; la Cair sînt 500, ear' în orașele Suez, Port Said, Tanta, Masurah, etc. cam la vre-o 190 și ceva în fiecare.

Comerciu dintre România și Egipt reprezintă aproape 2 milioane lei anual.

Protopop nou în Cluj. După-cum ni-se comunică, în ședința consistorială ținută azi în Blaj dintre zece candidați a fost ales de protopop gr.-cat. al Clujului dl Dr. Elis Dăianu.

O fundație a fericitului episcop Pavel. După-cum l-a anunțat lui »Pester-Lloyd«, consilierul ministerial trimis pentru inventarisarea rămasului după episcopul Pavel a descoperit o fundație de 998.000 floreni pentru scopuri culturale. Totodată s'a constatat, oă nu există litere fundamentale aprobate

de Monarhul. Delegatul ministerial a propus guvernului să se esopereze ulterior aprobarea preainaltă.

Atentat anarchist. O telegramă din Roma anunță, oă pe linia ferată italiană ce duce spre tunelul St.-Gothard, în apropiere de Lacul celor patru cantoane, s'a comis un atentat cu dinamită contra unui tren de perscane.

Bomba explozibilă a fost pusă pe șini. Mașina a fost aruncată în aer, în sfărămături. Un mare număr de pasageri și câțiva din personalul trenului au fost răniți.

Dela „cassa bolnavilor“ din comitatul Sibiu. În 19 a ținut consiliul de direcțiune o ședință, în care s'a hotărît înființarea unor școlde populare în casa reuniunii din Strada Faurilor. La aceasta hotărîre salutară l-a îndemnat pe consiliu împrejurarea, oă școltele casei s'au încheiat cu un plus de câteva mii de coroane, ceea-ce nu s'a întîmplat în alte comitate, unde deficitul e regulă.

Din isprăvile lui Ișig. Ni se scrie din Coroiu: Un Jidan cu numele Berger Jozsef a venit din comit. Sătmarului la noi în sat, acum sînt 12 ani. Sărac, lipit pămîntului a fost când s'a așezat la noi, însă prin vinarsul și măfurile lui rele, prin împrumuturi de bani cu procente aproape cât capitalul și prin multe altele de felul acesta și-a oăștigat un capital de câteva mii și când a văzut, oă aici nu mai are ce să tragă de pe sărmanii oameni, pe neștiute a părăsit satul și deodată toți s'au văzut săraci și încâlciți cu băncile. Nu a fost destul, oă le a mâncat bani, vite și pămînt, oăci »omul cel bun«, cum îl numeau Români nostri, așa mare încerdere și-a fost oăștigat, încât oăștiga bărbăți de frunte cu stare bună materială și au subscris o mulțime de cambii și acum toate au rămas pe capul lor. Acum sărmanii Români umblă pe la advocați să-și scape de necaz.

E dureros a vedea neamul nostru românesc îngelat și adus la sapă de lemn prin vinarsul împărțit al unui Jidan mârșav și fără țeară. Și apoi dacă totuși se întîmplă așa ceva, cine e de vină?... Coroiu, 1901. Dumitru Leachu, jude comunal.

Post de subnotar. Pentru postul de subnotar cercual, salarizat din partea statului cu 600 cor. anual în cercul notarial al Balasfalăului-de-jos comitatul Bistrița-Năsăud, oăruia aparțin comunele curat române Balasfalăul-de-jos, Balasfalăul-de-sus și Caila s'a publicat concurs cu terminul de 25 Aug. a. c.

Se avisează tinerii români calificați pentru acest post ca să concureze. Alegerea le e asigurată.

Petreceri. Tinerimea studiosă din Seliște își va ține obișnuita petrecere de vară în 15/28 Aug. a. c. (Sf. Marie). Locul petrecerii »Netedul«; la casa de timp nefavorabil în »Pavilionul helvețian«. Se roagă deci și de astă-dată pentru binevoitorul sprigin al p. t. public. Prețul de intrare benevol. Inceputul la 12 ore a. m. Invitări speciale nu se fac. Venitul curat se alătură la »Fondul pentru ajutoarea studenților săraci din Seliște«.

Comitetul aranjator.

Tinerimea română din jurul Gurghiului (Posmușiu) aranjază la 28 August n. a. c. în sala hotelului »Pomul verde« o petrecere. Inceputul la 8 ore seara. Venitul curat e destinat în favoarea »Mesei studenților săraci din Blaj«.

† Costache Bălcescu. Săptămâna trecută a murit în București Costache Bălcescu în etate de 90 ani. El a fost fratele lui Nicolae Bălcescu, cel care a scris istoria lui Mihail-Viteazul. C. Bălcescu e cel din urmă dintre luptătorii pentru libertatea României în 1848. A fost ministru-president, director de bănci etc., dar venitele lui le-a folosit totdeauna spre binele țării, așa că a murit sărac și a fost îngropat pe spesele statului.

† Ioan Măcelar, proprietar în Sângătin a răposat în 14 August n. s. c. la 5 ore d. a. în etate de 66 ani. Rămășițele pământului s'au așezat spre vecinică odihnă, azi Sâmbătă în 16 August n. la 4 ore d. s. în cimiterul de acolo.

Tot Evreii. Primim spre publicare următoarele: În comuna noastră Zagra (com. Bistrița-Năsăud) avem de vre-o 6 ani »Reuniune de cetire și cântări« a noastră a țăranilor. Aceasta ne-a servit și ne servește spre binele și luminarea noastră, mulțumită bravelor noștri tineri juriști, cari au înființat-o. Intre altele ne-am fost sfătuit membrii reuniunii, ca să întemeiăm o societate de consum, să ne deschidem prăvălie și să avem toate ale noastre, să nu fim avisați la marfa rea și scumpă a Jidanilor, cari durere și la noi, ca și în alte părți, s'au încuibat deja de mult și s'au înavușit de pe spatele noastre. Jidanii însă s'au făcut luntre puncte și ne-au pus toate pedecile în cale, numai să nu-mi succedă. Mi-am cerut licență ca să pot deschide prăvălie și Jidanii s'au pus în înțelegere cu cei dela direcțiunea financiară și mi-s'a respins cererea fără motive. Aceasta e o neîndreptățire prea mare. Am înaintat recurs. Că va avea ceva rezultat? Vom vedea. De altminterlea tot satul îmi stă într'ajutor și cred că barem acum îmi succede, că nu-mi vine la socoteală ca un sat ca al nostru să cadă cu totul în mâinile Perciunașilor, cari storo fără milă pe bietul popor. *Ioan Drăgan, econom.*

Foamea. Carnea de cal nu e rar, dar totuși n'a fost obișnuită în patria noastră. Sărăcia cea mare, care domnește acum, a schimbat lucrurile și am ajuns, ca unii oameni să nu se îngrețoseze nici de stiv de cal. În Zala-St. Laslo a perit calul unui țăran. Până să înștiințeze la primărie moartea calului pricinuită de boala de splină, o femeie și un copil au tăiat carne din mortăcină, au fript-o și au mâncat-o. Carnea fiind veninoasă, amândouă persoanele au murit cu chinuri grozave.

Sinucideri. Ana Moldovan din Pogăceaua în etate de 21 ani, suferea de durere de dinți. A mers la iscusitul satului să i-o scoată. Acela însă i-a rupt-o, rămânând rădăcina necoasă. Din cauza aceasta fata suferea dureri și mai grozave.

Intr'un acces de aceste dureri fata s'a urcat în podul casei și s'a spânzurat.

În Sibiu s'a spânzurat înainte cu 3 săptămâni un chelner. Trupul lui a fost aflat numai în săptămâna aceasta. Causa sinuciderii a fost rușinea. El furase un inel de aur și fiind descoperit s'a hotărât la fapta aceasta.

În ziua sfântului ungureșc István s'a spânzurat tot în Sibiu un Maghiar. El suferea de o boală grea.

Ploae de furnici. În Turin (Italia) a fost zilele trecute o ploaie mare de furnici aripate. Oamenii au observat, că deasupra orașului se rostogolește un nor negru, mânt de vânt. Norul s'a lăsat pe oraș și în curând totul, case, străde, oameni, erau plini de furnici.

Noroc respins. Mulți pun la loterie și abia așteaptă tragerea. Ca să câștige cineva, dar' să nu-și bată capul cu câștigul, e lucru mai rar, dar' tot se întâmplă. Așa a avut cineva losul nr. 36.087, care s'a tras cu 52.500 cor., dar' banii nu s'au scos până'n ziua de azi. — Câștigul principal la loteria de binefacere a statului a fost de 200.000, dar' cel-ce cumpărase losul nu s'a înștințat în timpul prescripției, așa că suma aceasta de bani se va folosi spre scopuri filantropice.

„Reuniunea săsească pentru științele naturale“ își serbează în 24 și 25 l. c. jubileul de 50 ani dela înființarea ei.

Inecat. În săptămâna trecută s'a inecat un copil de 2 ani în Telciu (comit. B.-Năsăud). Contra părinților s'a introdus cercetare.

Foc mare a fost în 8 l. c. în Blajfalăul-de-sus (com. B.-Năsăud). Au ars zece case și edificiile economice.

Hoși la munte. Ciobanii Pavel Mariman și Simion Catalin de pe muntele Bucel și Zimbru au fost atacați de 2 oameni necunoscuți cu bâte și petri, așa că au fugit dela turmă. Când s'au întors, au lipsit din turmă oinci oi. Tot atunci s'au furat din stăna Bucelului dela G. Rențe un pistol, 2 pâni și 1¹/₂ kg. prav de pușcă. Gendarmii au prins pe hoși, cari sânt Vasile Radu și Miron Poduleș. Ei și-au mărturisit păcatul și acuma sânt la umbră.

Feriți-vă de agenți. O firmă din Budapesta a trimis un agent pe la sate, care spune, că ministrul l'a însărcinat să întemeze în toate comunele un loc pentru vânzarea unui prav de nutreț pentru vite. Aceasta nu e adevărat și ori-ce om să se ferească de a-i crede minciunile. Cel mai bun prav de nutreț e podul plin cu fân și sacii cu grâunțele.

„Te împușcă!“ Așa a zis băiatul de 15 ani al economului Anton Trion din Cheșch (Bănat) către fratele seu mai mic. El avea în mână revolverul tatălui seu, fără să știe, că e încărcat și a împușcat, ear' glonțul a intrat în ochiul drept al fratelui seu, care a căzut plin de sânge la pământ. Judecătoria a introdus cercetare.

Pedeapsă dreaptă. Nevasta unui învățator dela o școală de stat din Ardeal trăia în nelegiuire cu un învățator mai tânăr dela aceeași școală. Lucrul s'a aflat și soțul îngelat a făcut arătare contra ticăloasei, care era învățătoare la asilul de copii, și contra celui căzut în mrejele ei. Comisiunea disciplinară a pedepsit pe învățator cu 80 cor., pe femeie cu 60 cor. Sentința a ajuns și la ministrul și acesta a cassat-o hotărând, ca amândoi să fie alungați din serviciu, fiind nevrednici de-a funcționa ca învățatori. Sentința ministrului a produs mulțumire generală.

Inveninați cu mătrăgună. Într'o pădure de lângă Selyeb (comit. Abauj) au mâncat trei copii boabe de mătrăgună. Toți trei au murit, cu tot ajutorul dat de medicul chemat prea târziu.

Catolicii în Germania cresc în număr însemnat. După ultima conscripție sânt 35 milioane protestanți și 20 milioane catolici. Ceiți din urmă au crescut cu 15%, la sută, protestanții cu 13¹/₂%.

O petrecere românească batjocorită. Din *Elisabetopol* ni-se scrie, că unii dintre Români întruniți la petrecerea românească, ținută în *Dicio-S-Martin* la 2 l. c., au profanat petrecerea dansând ciardașuri și conversând ungurește. Rușine să le fie acelor, cari își respectează în felul ăsta limba mamei lor!

Convocare. Adunarea generală a despărțământului XXIX-lea (Mediaș) al »Asociațiunii« în est an se va ține în Biertan în localitatea ce o va pune la dispozițiune inteligența de acolo în 31 August, la 2 ore d. a.

— Conform conlusuului adus în ședința comitetului ținută la 20 Maiu a. c. adunarea generală a »Reuniunii femeilor române din Mediaș și jurc« se va ține în anul curent în școala gr.-cat. din Mediaș în 24 August st. n. 3 ore d. a.

— Adunarea cercuală ordinară a despărțământului VI. (Sebeș) al »Asociațiunii« în anul acesta se va ține în Sebeșul-Săseșc Joi 15 August v. în pavilionul hotel »Central«.

Intrunirea agricolă ținută de comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu« Duminecă, la 17 August n. c. în comuna *Mag* (lângă Seliște) a adaus la *fondul de 20 bani* al »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«, pentru acuirea unei case cu hală de vânzare *suma de 10 cor. 20 bani*, dăruită precum urmează: Minerva Pop, jună, 20 bani; d-na Aurelia Popp n. Florian, soție de notar, 1 cor.; Valeriu Popp, notar (Săcel) d-na Eufemia Vlad n. Pipog, preoteasă, câte 20 bani; Alexandru Vlad, paroch (Mag), 40 bani; d-șoara Eufemia Catona (Sibiu) 20 bani; Familia Tănase Moga (Mag), 2 cor.; Filon Flucș, stud. (Brașov), 20 bani; Achim Oana, proprietar, Savu Sasu, cassar comunal, Gernasie Sasu, primar comunal, Ana Savu Sasu, toți din Mag, fiecare câte 20 bani; Ioan Bunea, notar pens. 1 cor.; d-na Maria Bunea, 40 bani; Simion Radu, primar, 1 cor.; Ioan Patachi, inv. d-na Maria Patachi n. Platoș, d-na Elisaveta Dancu n. Macrea, Aron Flucș, paroch, toți din Săcel fiecare câte 20 bani; Ioan Iacob, învățator (Seliște), Aurel Pipog, profesor (Bacău), Camillo Vlad, (Mag), fiecare câte 20 bani; Demetriu Moga, măestru lăcătuș (Seliște) 40 bani, Romul Simu, inv. pens. (Sibiu), Ioan Chirca, vicenotar (Seliște), Dr. Vasile Dan, avocat și Vic. Tordășianu, (Sibiu), fiecare câte 20 bani.

Casa lui Petru Rareș. În Bistrița se demolează chiar acum o casă veche, care a fost pe vremuri proprietatea vovodului Petru Rareș, fiul lui Stefan-cel-Mare. Se crede, că în zidurile ei au fost ascunse mari comori, căci Petru Rareș, era foarte bogat. De aflat nu s'a aflat însă nimic. Se povestește, că înainte de asta cu câțiva ani a fost în cărcăma din casa aceasta un servitor sărac, care în curând s'a depărtat din Bistrița și acum e putred de bogat. Se poate, că acesta să fi dat de comoara din poveste.

Mulțumită publică. D-nul Mihail Gomboș, proprietar în Vidra-de-sus, a depus la institutul de credit și economfi »Doina« din Cămpeni, suma de 1000 coroane pentru scopul edificării școalei din Ponorel, edificarea cărei școale de altcum, în 2—3 săptămâni va fi terminată. În numele comunei bisericesti Ponorel, exprim pe calea aceasta susnumitului domn, cele mai călduroase mulțumite. Abrudșat, 25 Iulie (7 August) 1902. Iosif Gomboș, comisar consistorial în afacerea edificării școalei din Ponorel.

O mașină uimitoare. Actualmente e expusă la Londra o mașină, inventată de un American, care va putea face ușor treaba a zece angajați.

Această mașină înlocuiește pe casier, înregistrează vânzările, dă restul și slujește de contabil și verificator.

Ea adună, apoi, ou o uimitoare înțeleală și precizie și face fraudă absolută și neputință.

În fiecare dimineață se pune în ea moneda necesară pentru nevoile zilei, 500 franci de pildă, și dacă un client ale cărui cumpărături se urcă la 5 franci prezintă la plată un bilet de 100, mașina înregistrează cumpărătura, dă restul, și ce-i mai mult, dă și o chitanță clientului. Suma plătită pentru cele cumpărate a fost de asemenea adunată la suma aflătoare deja în casă și comerciantul își poate da seama în orice clipă a zilei de starea casei și să vadă la cât se urcă totalul vânzărilor făcute de dimineață.

Spre a face să funcționeze această minunată mașină, e de ajuns să se apăsă una din chei, ca la înregistratorii obișnuiți, de cari ea nu pare să se deosebească mult. În casă când i se străcoară o monedă rea sau falsă, mașina o așvire numai decât inventatorul a lucrat 12 ani la perfecționarea acestei mașini, ce i-a înghițit o avere.

Convocare.

În sensul §§-lor 23 și 26 din statute membrii Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român se convoacă în

Adunarea generală ordinară
la Oravița pe zilele 14 și 15 Septembrie st. n. 1902

Programul adunării este:

Ședința primă.

Duminecă, în 14 Sept. st. n. 1902, la orele 11 a. m.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării generale.
2. Constatarea delegaților prezenți.
3. Raport despre activitatea comitetului central în anul 1901.
4. Alegerea comisiunilor:
  - a) pentru examinarea raportului general;
  - b) pentru examinarea raționamentului pe anul 1901 și a proiectului de buget pe anul 1903;
  - c) pentru înscrierea de membri.
5. Propuneri eventuale.

La orele 5 după amiază ședința festivă a secțiunilor științifice-literare.

Ședința a doua.

Luni, în 15 Sept. st. n. 1902, la orele 10 a. m.

Ordinea de zi:

1. Rapoartele comisiunilor.
  2. Fixarea locului pentru proxima adunare generală.
  3. Dispozițiuni pentru verificarea proceselor verbale.
  4. Închiderea adunării generale.
- Se observă, că eventuale propuneri au să fie prezentate în scris prezidiului Asociațiunii (în Sibiu, strada Morii nr. 8), ou 8 zile înainte de adunarea generală.

Sibiu, din ședința comitetului central al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român, ținută la 16 August 1902.

Dr. Alexandru Mocsonyi, m. p.

Dr. Elie Beu m. p.,
secretar IL.

Concursuri bis.-școl.

Archidieceza gr.-or. Sibiu. Post. Inv. *Almaș Seliște, Brășeu, Burjuo, Glodgilești, Godinești* ou filia *Petrestii*, ppresb. Iliei; *Archita, Crihalma, Roudes*, ppresb. Cohalmului; *Rogoz, Peteritea*, ppresb. Solnocului.

Diocesa gr.-or. Arad. Lupești, Pernești, Corbești, Sâmbăteni, ppresb. Radnei; *Bărăteaz*, ppresb. Timișorii; *Pădurani, Iersnic*, insp. școl. Cladova; *Făneris*, ppresb. Teiușului.

Știri din piață.

Sibiu. Grâu, hl. 10.—11.20, săcară 6.80—7.60, orz 6.40—6.30, ovăș 4.—4.80, cucuruz 8.40—9.60 cor. 10 ouă 44—50 bani.

Piața banilor din Sibiu. Galbunul 11.20; 20 lei (hârtie) 18.94; 20 lei (argint) 18.80; lira turcească 21.40; lira engleză 23.80; 20 marce 23.34; napoleonul 19.04, rubla (hârtie) 2.52, rubla (arg.) 2.44 cor.

Bursa din Budapesta Grâul, 50 hl gr. bănețesc 6.80—7.15; săcară (nouă) 5.85—6.20; orz 5.15—5.40; ovăș 5.60—6—cuc. 5.10—5.20; cincantini —.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

Dlui I. P. Oașiu, gara Ghimpați În foile, ce le avem noi, n'am aflat nici o moșie anunțată. În jurul Sibiului costă jugărul dela 500 florini în sus. Dă niște anunțuri în „Tribuna” și o foaie nemțească din Sibiu.

Dlui Nic. Cărpîn. Răhău. Statute puteți căpăta dela părintele din Doștat, unde este un grănar foarte înfloritor

Ab. 1541. De va fi o stricată, nu o vor suferi celelalte femei între ele.

Dlui I. L. Miron. Lup. A fost pus și în „Unirea” din Blaj, așa că e destul de lovit. Ce zice consistorul?

Dlui Ioan Bochiș, Borsă Il vom publica în curând, dar' am lăsat să mai treacă ceva timp, căci am avut alți 2 anul acesta despre beție. La toamnă, după-ce isprăvesco oamenii ou lucrul câmpului și stau mai mult pe acasă, credem, că e timpul foarte potrivit de a-l publica.

Dlui N. Floaș, V.-Odorheiu. O parte am publicat, la cealaltă încă-i vine rindul.

Dlui I. Crișan, Abația. Despre dări am publicat toate amănuntele în foaie, unde poți afla deslușiri. Afară de cele 2 opuri, nu cunoaștem altele românești. Legea comunală se poate căpăta dela librăria W. Krafft, Sibiu ou 40 cr. + 3 cr. porto.

Pentru redacție și editură responsabil: Victor Lazăr.
Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni Iosif Marschall.

Nr. 910/1902.

65 2—3

Publicațiune.

Comuna Sibiului dă în arândă pe cale de licitațiune publică în 7 Septembrie a. c. d. a. la 2 ore, casa comunală ce servește de cârcimă, pe un period de 3 ani începând din 1 Ianuarie 1903.

Edificiul care e așezat în centrul comunei constă din 3 odăi 1 bucătărie, și 1 încăpere pentru prăvălie, — precum și o cușgarie apartinătoare de el.

Condițiunile de licitațiune în orele oficiose se pot privi în cancelaria comunală.

Sibiul, în 6 August 1902.

Primăria comunală.

O casă

bine situată constătoare din 6 odăi, curte, grădină, 2 pivnițe și o verandă se află de vânzare din mână liberă. La casă se află și licență pentru sare și tutun.

Informațiuni mai de-aproape dă **Ioan Comșa**, măiestru zidar, Sibiu, str. Rannicher nr. 7 (Conrad'sche Wiese).

67 1—2

Franzbranntwein-ul

lui

BRÁZAY,

cel mai răspândit

și mai neescepționabil mijloc de cură în casă.

Se espedează dela fabrica lui

Coloman Brázay,

Budapesta, IV., Museum-körut nr. 23.

Masagiul. Cel mai potrivit spirt pentru masagiul e Franzbranntwein-ul lui Brázay, cu care frecăm corpul, îndeplinind astfel masagiul. Aplicarea se face punând 1—2 linguri de spirt într-o farfurie sau într-o ciașcă și frecând ușor cu mâna curată sau cu un flanel partea corpului, până-când spiritul s'a supt sub piele. Procedura aceasta o urmăim de 3 ori pe zi, și anume dimineața înainte de sculare, la amiază și seara la culcare. O astfel de frecare se țină 15 minute. Franzbranntwein-ul înviează corpul. 2 52—52

Forți-vă de imitațiuni!

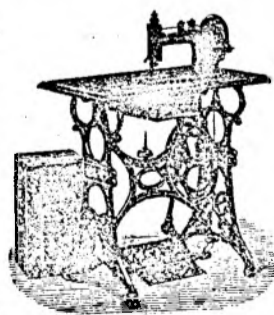
Fiti cu atențiune la marca de apărare.

Se capătă în ori-os apotecă și în celelalte prăvălii.

Gustav Dürr,

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede, Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat.

4 25—

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de orice fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de orice fel sunt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată delamine dau 5 ani garanție.

Liste de prețuri se trimt la cerere gratis și franco.

Local bun

de cârcimă și prăvălie.

Subscrisul ocupat prea tare cu meseria mea de tâmplar, în Orăștie și afară de Orăștie, ne-având timpul de lipsă de a mă ocupa de cârcimă pe care am deschis-o de doi ani în capul Uliței Căstăului în Orăștie, — sînt aplicat a da în arîndă localul meu de cârcimă dimpreună cu licența ce o are.

Strada fiind foarte cercetată, în cârcimă e **invîrtire mare**, deci e foarte rentabilă. 66 1-2

Are licențe de cârcimă, de trafic și de sare.

O mică prăvălie în legătură cu cârcimă s'ar renta aci foarte mult!

La cas de bunăvoină, sînt aplicat a vinde localul și de tot, din mână liberă!

Dumitru Martin.

măiestru tâmplar, Orăștie (Szászváros).

Prăvălie.

În Borgo-Tiha, p. u. Borgo-Prund, se închiriază o prăvălie situată la o poziție foarte avantajoasă. Fiind comuna aproape de calea ferată, un comerciant harnic se poate aștepta la frumoase afaceri. Pentru informațiuni mai amănunțite a se adresa la dl Ioan Murășan, invătător, Borgo-Murășeni p. u. Borgo-Prund.

64 1-1

Fabrică de casse.

Subscrisul îmi iau voie a face atent p. t. publicul meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse numai din material bun și tare. De aceea rog cu deosebire on. public, care caută casse, să binevoască a fi cu atențiune în lista prețurilor la greutatea și măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe din-afară se nu cufunde ca alte casse ce obvin în comerț, făcute din material slab și ușor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e panțerate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru biserică și comune casse după înțelegere cu plătire în rate.

Lista prețurilor gratis și franco

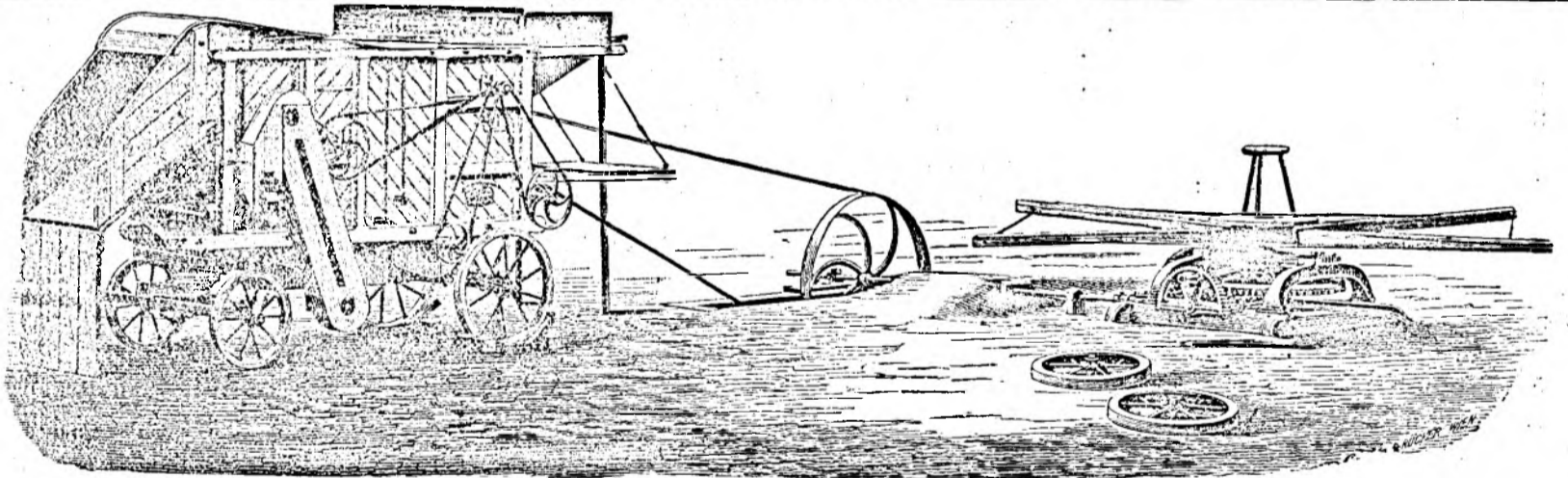
Instalare de lumină Atycelen.

Gustav Moess,

2 10-26

fabrică de casse în Sibiu,

strada Poplăck-mare Nr. 8.

Mașini agricole cu garanție pentru construcția escelentă și manare ușoară liferază fabrica de mașini agricole A. Török în Sibiu.

Deposit constant: de mașini de îmblătit, de mână, de cai și de aburi, cu roate de transportat, ciururi de curățit în trei mărimi, greble de fîn de cea mai bună construcție dela 90 cor. în sus, mașini de sămănat, sfirmitor de cucuruz, teascuri de poame, struguri și oleu, trienuri, mașini de tăiat nutreț, pluguri etc. etc. Ca o specialitate a firmei se recomandă morile ei, cu 1, 2 sau 3 măcinătoare, minate cu apă, aburi sau motori.

— Prețuri moderate și condiții avantajoase de plătit. —

Representanța generală pentru Transilvania a fabricii de motori

„Langen & Wolf“ în Viena.

Renumiții motori de benzin Original „Otto“ dela Langen și Wolf sînt cei mai ieftini și mai practici, pentru economi și industriași. Nu e lipsă de mașinist și de focar, ori-ce pericol de foc e eschis, astfel că cu o locomobilă-motor de aceasta se poate îmblăti în mijlocul paielor și pe vreme cu vînt.

56 9-

Motorul se poate pune ori-și-cînd în mișcare, speșele sînt neînsemnate, numai 5—6 bani pe oră și pentru o putere de cal.

Motorii Original „Otto“ sînt răspândiți în număr de peste 65.000.

Cu prospecte și preliminarare de speșe stau cu plăcere la dispoziție.

Locomobile de benzină și motori se pot vedea în acțiune la ori-ce timp în fabrica mea în Sibiu.

